

FINANCIEEL VERSLAG 2023

AVROTROS

Hilversum, 3 april 2024

FINANCIËEL VERSLAG 2023

AVROTROS

Bladzijde

Verslagen directie en Raad van Toezicht

Bestuursverslag	I
Verslag Raad van Toezicht	X

Jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2023	1
Geconsolideerde exploitatierekening 2023	2
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023	3
Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen	4
Toelichting op de geconsolideerde balans	10
Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening	19
Enkelvoudige balans per 31 december 2023	27
Enkelvoudige exploitatierekening 2023	28
Toelichting op de enkelvoudige balans	29
Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening	33
Nadere toelichtingen/specificaties	34
I. Toelichting op geconsolideerde exploitatierekening 2023 volgens categoriale indeling (Model IV)	35
II. Kosten per genre 2023 (Model IX)	36
III. Toelichting op nevenactiviteiten 2023 per cluster (Model VI)	37
IV. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 2023 (Model VII)	38
V. Bartering-contracten 2023 (Model VIII)	40
VI. Exploitatierekening 2023 Programmabladen	41
VII. Exploitatierekening 2023 Deelnemingen	42
VIII. Exploitatierekening 2023 Cluster 1 en 7	43
IX. Verklaring governance en interne beheersing	46

Overige gegevens

▪ Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat	47
▪ Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	48

Bestuursverslag

Voorwoord

Het jaar 2023 is het jaar dat AVROTROS haar 100-jarige jubileum vierde, het is ook het jaar dat algemeen directeur Eric van Stade zijn vertrek bekend maakte. In die 10 jaar waarin hij aan het roer heeft gestaan, heeft de fusie tussen AVRO en TROS haar definitieve vorm gekregen en staat er nu een uiterst succesvolle omroep. AVROTROS is op programmatisch gebied uitgegroeid tot de grootste omroepvereniging van het publieke bestel. Vele nieuwe succesvolle titels zijn tot stand gekomen, waaronder Brugklas, Het Geheim van de Meester, Hunted en Krabbé Zoekt en bestaande programmatitels zoals bijvoorbeeld Wie is de mol? zijn qua bereik enorm gegroeid. Ook heeft AVROTROS als fusie-omroep het Songfestival weer op de kaart gezet en is dit muziekevenement weer ongehoord populair geworden, met name ook bij de jeugd. Daarnaast is de omroep al 10 jaar financieel gezond en is in deze periode de medewerkerstevredenheid gegroeid. Het verloop in ledenaantallen laat helaas, zoals ook bij vele andere omroepen, een continue daling zien. Tot op heden is deze daling niet te keren met de werving van nieuwe inhoudelijk betrokken leden.

In 2023 verscheen ook het rapport van de commissie Van Geel dat onderzoek heeft gedaan naar de nieuw te ontwikkelen toelatings- en verantwoordingscriteria voor het publieke bestel. Naast de vraag om toelatings- en verantwoordingscriteria heeft het adviescollege ook gekeken naar hoe het publieke omroepbestel toekomstbestendig kan worden vormgegeven. Dit naar aanleiding van de nader gewijzigde motie van de leden Mohandis en Westerveld. Het eindresultaat is een advies met vijftig concrete aanbevelingen. De opvolging van deze adviezen is afhankelijk van de nieuwe politieke coalitie die na de val van het kabinet in 2023 in 2024 een nieuwe regering moet gaan vormen. Daarbij is ook de ontwikkeling van de nieuwe strategie van de NPO relevant. In 2023 is de NPO samen met de omroepen gestart met het ontwikkelen van een nieuwe strategie. Deze zal naar verwachting medio 2024 worden gepresenteerd. Daarin zal de verbinding met het publiek centraal staan.

De commissie Van Rijn heeft in 2023 gewerkt aan haar opdracht om de sociale veiligheid bij de landelijke publieke omroepen te verbeteren. Dit heeft geleid tot een rapport dat begin 2024 is gepresenteerd. Naar aanleiding van het rapport zullen de gezamenlijke publieke omroepen met een actieplan komen om de sociale veiligheid te verbeteren. AVROTROS zal ook zelfstandig opvolging geven aan de 15 aanbevelingen van de commissie.

Binnen de Vereniging is veel aandacht geweest voor de ontwikkeling van het verenigingsmodel en de betrokkenheid van de leden. Daarbij gaat de aandacht uit naar ledenbehoud en groei en meer toegevoegde waarde en relevantie voor de leden. Dit zal in 2024 een vervolg krijgen. Daarnaast is er ook veel aandacht geweest voor de ontwikkeling van de uitgeverijen. Daarbij wordt vooral gestuurd op schaalvergroting en samenwerking.

Ook qua verduurzamen van AVROTROS is er in 2023 een belangrijke stap gezet. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf over de bedrijfsvoering.

Missie

De omroep voor ons

AVROTROS is de omroep voor ons. Hiermee onderstrepen wij dat we er echt voor iedereen zijn. Wie je bent, waar je vandaan komt en hoe je bent opgeleid is niet belangrijk. AVROTROS is er voor iedereen en wil Nederland verenigen.

Wat doet AVROTROS?

AVROTROS ondersteunt de samenleving door ons land te verrijken met een breed aanbod van toegankelijke programma's over kunst- en cultuur wat bijdraagt aan binding en beschaving. We werken aan een goed geïnformeerde, veilige en rechtvaardige samenleving en komen in actie als deze wordt ondermijnd. We voelen ons verantwoordelijk voor het collectief en stimuleren daarom in al onze programma's en activiteiten de gezamenlijke beleving van alle inwoners.

Zo doen we dat

De programma's en activiteiten zijn herkenbaar door de toegankelijke toon en vorm waardoor iedereen mee kan doen. De content van AVROTROS wordt altijd onafhankelijk gemaakt, is van hoge kwaliteit en uitnodigend en constructief van aard. Met onze content en activiteiten faciliteren we interactie en ontmoetingen en stimuleren we tot actieve deelname aan onze samenleving.

Bestuursverslag

Programmering afgelopen jaar

AVROTROS staat voor Cultuur en Rechtvaardigheid en dit komt meer dan ooit naar voren in de integratie en participatie van onze programma's, presentatoren en medewerkers met iedereen die woont binnen de landgrenzen van Nederland. Wij bereiken de Nederlanders niet alleen beter, maar we zijn er als omroep ook echt voor hen. We komen voor ze op ongeacht hun achtergrond of voorkeuren in het leven. AVROTROS opereert hierin altijd onafhankelijk. Onze werkwijze is niet links of rechts georiënteerd en er hangt geen specifieke stroming of geloof aan vast. AVROTROS wil zorgen voor verbinding en constructief te werk gaan als dit nodig is.

AVROTROS werkt met alle omroepen in het bestel goed samen, al zijn er vanzelfsprekend soms inhoudelijk verschillen of verschillen we van mening met elkaar. AVROTROS draagt zijn maatschappelijke waarden Rechtvaardigheid en Cultuur uit in zo veel mogelijk programma's op zoveel mogelijk verschillende platformen. Een mooi voorbeeld is het succesvolle programma *Hunted* waar AVROTROS in het kader van Rechtvaardigheid laat zien hoe het 'opsporingsapparaat' in Nederland werkt en een goed voorbeeld in het kader van Cultuur is hoe we de kijkers onbewust meenemen in de geschiedenis van het schilderij 'De Nachtwacht'.

Met 'De Muziekfeesten op het Plein' en 'Muziekfeesten van het jaar' verbond AVROTROS in 2023 tienduizenden mensen op locatie met elkaar, ongeacht welke achtergrond of politieke voorkeur ze hebben, die samen stonden te dansen en zingen met elkaar zonder over elkaar te oordelen. Samen delen ze de liefde voor de Nederlandse Volksmuziek. Onbewust stimuleren we bij hen en bij de kijker thuis het belang van het Nederlandse lied, Nederlands erfgoed en de Nederlandse taal. Bij het Muziekfeest van het Jaar focussen we daarnaast extra op de ondersteuning van de artiesten door hen de te kans te geven hun muziek live, met een band en compleet orkest, ten gehore te brengen, terwijl de artiesten bij 90% van hun optredens normaal gesproken meezingen met een muziektape. Mensen met elkaar verbinden is ook het geval bij de klassieke muziekconcerten op vrijdagavond in TivoliVredenburg Utrecht en het zondagochtendconcert in het Concertgebouw Amsterdam of bij ons Carnavals event in Tilburg en de registratie van 3 Uurkes vurrat in samenwerking met Omroep Brabant. Het stimuleren van interactie en participatie oftewel het betrekken van ons publiek bij wat wij doen begint al op jonge leeftijd met Zappsport, Brugklas, het Junior Songfestival en later het Songfestival waarbij we nieuw en vaak jong talent een kans geven voor een groot publiek. En bij onze cultuurprogramma's *Maestro* en *Tussen Kunst en Kitsch* verbinden we juist jong én oud met elkaar, zowel op locatie als voor de televisie.

EenVandaag liet in 2023 zien hoe je verbinding tot stand brengt middels het EenVandaag Verkiezingsdebat met duizenden bezoekers in Ahoy en meer dan een miljoen mensen thuis voor de televisie. Hier lag de verbinding in de wijze, vorm en toon; het debat vond in een zeer goede sfeer plaats en werd constructief gevoerd, met respect voor het gedachtegoed van alle politieke partijen die op het podium aanwezig waren.

Hoewel RADAR en Opsporing Verzocht door keuzes van de NPO niet het podium krijgen wat ze qua impact op de kijkers inhoudelijk wel verdienen, namelijk primetime op NPO1, hebben zij ook in 2023 veelvuldig het verschil gemaakt. Met een oplossingspercentage van circa 40%, dankzij de participatie en interactie van de kijker, maken we Nederland middels het programma *Opsporing Verzocht*, in samenwerking met politie en justitie, veiliger. Het consumentenprogramma RADAR met een panel van circa 80.000 Nederlanders en EenVandaag met een panel van eenzelfde omvang laat zien dat AVROTROS luistert naar de Nederlandse bevolking bij het aandraagen van en participeren in onderwerpen die deze programma's voor het voetlicht brengen. Bij EenVandaag heeft de interactie een extra dimensie gekregen in 2023 door het 1V interactieteam. Zij hebben als nadrukkelijk doel het contact met het publiek op te zoeken, beter te begrijpen wat het publiek verwacht en er een persoonlijke band mee op te bouwen. Vanuit de gedachte dat je als journalistiek merk betrouwbaarder wordt als je luistert en in gesprek gaat en je dan ook meer impact hebt. Middelen die daarvoor ingezet worden, zijn onder meer een chat rond uitzendingen, een wekelijkse nieuwsbrief en fysieke bijeenkomsten met een klankbordgroep.

RADAR is zo vaak en sterk voor de gewone Nederlander opgekomen door onrechtmatigheden bij bedrijven en instanties aan de kaak te stellen dat dit zowel financieel als emotioneel zeer positief bijdraagt aan het welzijn van vele mensen en groeperingen.

Dit zijn slechts een paar voorbeelden waarom AVROTROS het middelpunt is van het Nederlandse publieke bestel en zo succesvol is. Musea trekken meer bezoekers, theaters zitten voller en de meningen

Bestuursverslag

van Nederlanders worden serieuzer genomen en hebben tevens meer impact dankzij de programmering van AVROTROS.

Dat AVROTROS er programmatisch zeer goed voorstaat en er veel naar haar content gekeken wordt, blijkt onder meer uit het volgende:

- In de top 25 best bekeken programma's van 2023 in Nederland (sport niet meegeteld) staan acht programma's van AVROTROS. Het programma *Wie is de Mol?* neemt in deze lijst de 1e positie in.
- De ontwikkeling en formatie van programma's die zowel lineair als VOD te bekijken zijn, hebben grote stappen gemaakt. Zo worden succesvolle AVROTROS-programma's als bijvoorbeeld *Wie is de Mol?*, *Flikken Maastricht* en *Hunted* voor circa 50% uitgesteld (VOD) bekeken. Hiermee bedient AVROTROS steeds beter de kijker daar waar en wanneer zij iets willen kijken.
- In 2023 heeft AVROTROS 13,3% bijgedragen aan de totale zendtijd van de NPO en staat hiermee na de NOS (16,8%) en BNNVARA (17,1%) op de 3e plek.
- De bijdrage van AVROTROS aan het marktaandeel van de NPO is 17,2% en hiermee staat AVROTROS na de NOS (27,2%) op de tweede plaats, voor BNNVARA/KRONCRV (13,3%).
- AVROTROS had in 2023 gemiddeld 10,5 miljoen online streamstarts per maand via de NPO Player. Dit gemiddelde zou waarschijnlijk hoger zijn geweest als er in de maanden november/december geen software issues waren geweest bij de lancering van deze nieuwe player waardoor niet alle views van AVROTROS zijn meegeteld.
- De website van AVROTROS heeft per maand gemiddeld 663.000 unieke bezoekers. De websites van bijvoorbeeld *EenVandaag*, *RADAR*, *Opsporing verzocht*, *Wie is de Mol?* etc. staan hier los van en zijn dus niet in dit aantal meegenomen. Zo heeft *EenVandaag* regelmatig 1,5 a 2 miljoen unieke bezoekers en *RADAR* regelmatig 2,5 miljoen unieke bezoekers per maand. Qua apps springt die van *Wie is de Mol?* er bovenuit. De app, waarbinnen continu interactie is tussen tienduizenden mensen, werd ruim een miljoen keer gedownload.
- Op Youtube heeft de AVROTROS-pagina inmiddels ruim 425.000 abonnees waar men gemiddeld 351.000 uur aan AVROTROS-content per maand bekijkt. De AVROTROS Klassiek-pagina en de pagina van het Junior Songfestival gaan ook richting de 400.000 abonnees met bijbehorende uren aan kijktijd.
- Op Instagram zijn de best scorende AVROTROS-kanalen *Wie is de Mol?*, *Brugklas*, *Beste Zangers* en het Junior Songfestival.
- Op Podcast gebied zijn de AVROTROS uitschieters: *De Jortcast*, *De Stemming van Vullings* en *van der Wulp*, *Poëzie vandaag* en *Zin in Z@ppelin*. Daarnaast doen ook verschillende crimepodcasts het zeer goed.
- De NPO Radiozenders bereiken circa 6 miljoen Nederlanders per week. In deze programmering bereiken alleen AVROTROS-programma's al 4 miljoen Nederlanders per week. Opvallend is dat sinds de nieuwe meetmethode het radiokanaal AVROTROS Sterren NL regelmatig een marktaandeel van 0,6% haalt, terwijl deze zender geen FM frequentie heeft. Dit geeft het belang van Nederlandstalige muziek aan, iets waar AVROTROS zich al jaren voor inzet binnen de programmering met onder meer de Muziekfeesten.

Personeel

In 2023 waren er gemiddeld 368 FTE in dienst (364 FTE in 2022 en 387 FTE in 2021).

AVROTROS heeft zich dit jaar vooral gericht op de thema's Sociaal Veilige Werkomgeving en Diversiteit & Inclusiviteit. Als onderdeel van leiderschapsontwikkeling hebben alle leidinggevendenden twee trainingen gevolgd. De eerste training concentreerde zich op het bewust worden van eigen onbewuste vooroordelen die een rol kunnen spelen bij werving en selectie. Tijdens de tweede training gingen leidinggevendenden met elkaar in dialoog over inclusie en sociale veiligheid op de werkvloer. Een aantal leidinggevendenden heeft daarnaast een intervisietraining gevolgd om hun professionaliteit te versterken. Deze sessies richtten zich op het begrijpen van de eigen rol, gedrag en werkwijze, evenals het verkrijgen van inzicht in relevante opvattingen en overtuigingen in het werk.

Deze trainingen versterken de rol van (coachend) leidinggeven, waarbij zij een meer ondersteunende en faciliterende rol voor hun medewerkers kunnen vervullen, ook op het gebied van verzuim. Hoewel het ziekteverzuim iets is gestegen ten opzichte van 2022 naar 4,4% (4,01% in 2022), met name op langdurig

Bestuursverslag

verzuim, blijven we onder het landelijk gemiddelde verzuimcijfer. In het komende jaar staat meer aandacht voor langdurig verzuim, met name veroorzaakt door psychische klachten, op de agenda.

Gedurende het hele jaar heeft onze recruiter actief contact gelegd met potentiële kandidaten met een diverse culturele achtergrond en hen uitgenodigd voor persoonlijke gesprekken op kantoor. Het hoofddoel van deze ontmoetingen was om hun loopbaanwensen te verkennen en hen vervolgens voor te dragen bij relevante vacatures binnen onze organisatie. Deze waardevolle kennismakingsgesprekken hebben geleid tot daadwerkelijke plaatsingen binnen AVROTROS, waardoor ons personeelsbestand diverser en inclusiever is geworden.

Ook AVROTROS ontkomt helaas niet aan gedrag op de werkvloer welke niet passen bij de waarden van de publieke omroep waar iedereen zich prettig en veilig moet voelen. In de gevallen waar directie en p&o actie hadden ondernomen gebeurde dit vaak in nauwe samenwerking met redacteurs en/of redacties zelf waar zich dit afspeelde om zo tot een oplossing te komen die breed gedragen wordt. Dit heeft meestal geleid tot aanpassingen in de manier van werken en hoe men met elkaar omgaat.

We blijven er naar streven om AVROTROS een prettig en open bedrijf te laten zijn om voor te werken. Daarvoor blijft het belangrijk aandacht te besteden aan verbeteringen op de werkvloer en in de onderlinge communicatie.

De samenwerking binnen het bedrijf en met de vele externe producenten uit de creatieve sector heeft ertoe geleid dat AVROTROS een succesvolle en gewaardeerde omroepvereniging is binnen het publieke bestel. 2023 was voor AVROTROS, tijdens zijn 100-jarige jubileum, op programmatisch gebied een van de meest succesvolle jaren uit de geschiedenis. Oftewel 100 jaar ervaring en nog steeds jong van geest.

Bedrijfsvoering

De directie realiseert zich dat men een bijzondere verantwoordelijkheid heeft omdat de omroep publiek geld ontvangt om haar taken uit te oefenen. Integriteit, (journalistieke) betrouwbaarheid en doelmatigheid zijn dan ook uitgangspunten van het beleid van AVROTROS. Belangrijk onderdeel daarvan is het voorkomen van belangenverstremming. Dit gebeurt door te sturen op een open organisatiecultuur waarin wordt gesproken over normen en waarden. Specifiek voor leidinggevendenden geldt dat er aandacht is voor voorbeeldgedrag. Voor alle medewerkers geldt dat jaarlijks twee maal wordt gevraagd om een compliance verklaring in te vullen waaruit blijkt dat geen sprake is van belangenverstremming. Daarnaast is de klokkenluidersregeling van kracht conform de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep.

Naleving van de wet- en regelgeving behoort tot de primaire taken van AVROTROS. Er is een focus op compliance bij de Mediawet, Aanbestedingswet, Algemene Verordening Gegevensbescherming, Wet normering topinkomens en regels ter zake van integriteit en governance door NPO en Commissariaat voor de Media. De uitgangspunten van de Gedragscode Integriteit Publieke Omroep zijn onderdeel van de governance bepalingen binnen AVROTROS.

Er is continu aandacht voor de verbetering van de interne organisatie. Bedrijfsprocessen die deugdelijk zijn ingericht en zorgvuldig worden beheerst, leveren een belangrijke bijdrage aan een gedegen administratieve organisatie en verkleinen het risico dat publiek geld wordt besteed aan doeleinden waar het niet voor is bestemd. Zo wordt in de administratie een zorgvuldig onderscheid gemaakt tussen hoofd- en neventaken om publieke en private geldstromen te kunnen verantwoorden. Beheersingsmaatregelen zijn effectief ontworpen en aandachtspunten worden opgevolgd. Dit is onderdeel van het Risicomanagementbeleid.

De financiële verslaglegging is opgesteld rekening houdend met BW2 titel 9; De Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (hierna RJ); De Regeling financiële verantwoording landelijke publieke media-instellingen en de NPO (hierna: Handboek) ; Mediawet, Mediabesluit en Mediaregeling; Europese wet- en regelgeving ; Wet normering topinkomens (en controleprotocol) ; Afsluit- en aanwijzingen brieven van voorgaande jaren, en Overige voorschriften en beleidsregels van het Commissariaat en is voorzien van een goedkeurende controleverklaring van de externe accountant. AVROTROS staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen, waaronder voornamelijk uitgeverijen van programmabladen. Een toelichting daarop wordt gegeven in de jaarrekening onder groepsverhoudingen.

Bestuursverslag

Op het gebied van duurzaamheid zijn in 2023 belangrijke stappen gezet. In 2023 is de CO2 voetafdruk van AVROTROS bepaald. De volledige CO2 voetafdruk (scope 1, 2 en 3) bedraagt ca 8.000 tCO2e. Dit betreft zowel de uitstoot van de programma's als van de bedrijfsvoering. Voor de programma's is gebruikgemaakt van de tool Albert die samen met de andere publieke omroepen wordt gebruikt. Na het bepalen van de voetafdruk zijn ook de mogelijke reductiemaatregelen in kaart gebracht. Naar aanleiding daarvan zal in 2024 een reductie doelstelling worden bepaald.

Financiën

De bedrijfsopbrengsten zijn in 2023 ten opzichte van vorig jaar duidelijk hoger (+ € 4,4%). Dit is vooral het gevolg van hogere opbrengsten voor Video. Vooral een aantal grote en goed gewaardeerde dramaproducties (o.m. de series Het jaar van Fortuyn en Het Gouden Uur) hebben hieraan bijgedragen.

De kosten zijn ten opzichte van vorig jaar licht gestegen waardoor per saldo een negatief exploitatiesaldo resteert (-/- € 1,0 mln). Vooral de personeelslasten (door meer medewerkers en een verhoging van de CAO) en de hogere facilitaire kosten (verbindingskosten, studiokosten, montagekosten, opnametechniek en overige programmakosten) zijn het afgelopen jaar fors gestegen.

Het negatieve exploitatiesaldo zal ten laste worden gebracht van de reserve voor media-aanbod.

De stand van de liquide middelen is gedaald ten opzichte van vorig jaar. Daar staat tegenover dat de kortlopende schulden ook aanzienlijk lager zijn. De solvabiliteit (% eigen vermogen) is daarom gestegen naar 46% (was 41%).

Risico's

Maatschappelijk relevant risicomanagement, al meer dan 100 jaar aan kansen en risico's. AVROTROS is 'de omroep voor ons'. Dat is niet zomaar een slogan; de omroep ziet het beschermen en informeren van de burger als een belangrijk ingrediënt in de programmering. Want ieder mens verdient het om gehoord te worden, net zoals ieder mens goed en objectief geïnformeerd dient te worden over de wereld waarin we met z'n allen leven. Het publiek heeft een bewezen behoefte aan betrouwbaarheid en onafhankelijkheid, en als algemene omroep voorziet AVROTROS daarin. De berichtgeving is nooit gekleurd en vanuit zijn neutrale rol is de omroep bij uitstek in staat opinie- en debatprogramma's te brengen. AVROTROS staat voor een samenleving waarin iedereen de kans krijgt zich te ontwikkelen. Waarin we rekening houden met elkaar en 'respect' in hoofdletters geschreven staat. Onze maatschappelijke programmering onderstreept dat. Wij staan al meer dan 100 jaar met beide benen in de maatschappij en hebben de lenigheid om ons aan te passen, ook gemeten naar tijdsgewricht. Meegaan met de tijd en intrinsiek begrijpen dat risico's zich ook ontwikkelen en door de tijd heen bezien kunnen veranderen.

In 2023 en in de komende jaren doen zich verschillende ontwikkelingen in de maatschappij en bij het publiek voor, die gevolgen kunnen hebben voor AVROTROS als algemene omroeporganisatie, zoals:

- De toenemende polarisatie in de maatschappij;
- Het dalende vertrouwen in publieke instituties;
- De toenemende invloed van techbedrijven en concentratie mediabedrijven;
- Het toenemende belang van (generatie)diversiteit en inclusie.

Het risicomanagement binnen AVROTROS draagt er zorg voor dat de risico's als gevolg van deze ontwikkelingen worden beheerd en beheerst. Gezien het belang hiervan heeft AVROTROS in 2023 het risicomanagement binnen AVROTROS verder versterkt. De ontwikkeling van de maatschappij, hoe de maatschappij kijkt naar maatschappelijke instituties en de technologische ontwikkelingen. Al deze ontwikkelingen hadden de aandacht van de directie en zijn hierdoor dan ook opgenomen in de beheer- en integere bedrijfsvoering van AVROTROS. De impact van de ontwikkelingen hebben geen effect gehad op het risicoprofiel van AVROTROS.

Binnen AVROTROS zijn drie risicomanagementcycli vastgelegd waarmee verschillende risico's worden geïdentificeerd, beheerst en gemonitord te weten: de strategische risicomanagementcyclus, operationele en thematische risicomanagementcyclus. De cycli maken onderdeel uit van de reguliere planning & control-cyclus van AVROTROS onder regie van het hoofd financiën. Het écht doorleven van de grootste risico's en onzekerheden is essentieel en maakt integraal deel uit van onze cultuur. Dit vanuit de Raad van Toezicht, Directie, afdelingshoofden, projecten, programma's en alle medewerkers.

Bestuursverslag

Wij hebben behalve op een aantal hard controls ook de focus op soft controls: de menskant van risicomanagement is essentieel en heeft de aandacht bij AVROTROS. Jaarlijks vindt, in afstemming met de Raad van Toezicht, een scan plaats van de belangrijkste strategische risico's. Er is onder meer een benchmark vastgesteld met andere publieke omroepen en daarbij is gekeken naar specifieke en generieke risico's.

Daarbij zijn ook zaken als AI-risico's, Cybersecurity en arbeidsmarkt risico's en key person risico's uitvoerig besproken, evenals de daarbij behorende beheersmaatregelen.

Uiteindelijk heeft dit proces geleid tot onderstaande, voornaamste risico's voor AVROTROS.

Thema uit strategisch plan	Strategische risico's
Maatschappelijke binding en verankering	Er is minder verbinding, zowel vanuit politiek als vanuit de samenleving, voor de manier waarop de publieke omroep momenteel functioneert, inclusief de rol van AVROTROS als omroepvereniging. In het 100-jarig bestaan van AVROTROS is door jaren heen een goede en stevige structuur neergezet, waarbij de lenigheid in de organisatie aanwezig is om het tijdsgewricht mee te nemen. Maatschappelijke-, sociale- en politieke ontwikkelingen te absorberen en blijven werken vanuit de kernwaarden van een publieke omroep was én blijft essentieel.
Profilering van AVROTROS in het bestel	Verlies van een zelfstandige erkenning voor de erkenningsperiode 2027-2032, doordat er geen sterke 'branding' en 'claim' is van het merk AVROTROS als de kunst en cultuur omroep van Nederland.
Bestuurlijk evenwicht	Ondanks het vertrek van de algemeen directeur in 2024 en drie leden van de Raad van Toezicht per 31 december 2023, is er geen sprake van discontinuïteit van de organisatie. De organisatie is dermate professioneel dat het operationele maakproces doorgaat. De besturing van AVROTROS vraagt hierdoor wel veel aandacht van de huidige directie en RvT-leden. Per 1 maart 2024 is de nieuwe algemeen directeur begonnen en is de werving van de nieuwe RvT-leden gestart.

Risicohouding en risicoacceptatie

In 2023 is de risicohouding van de directie van AVROTROS herijkt. De risicohouding van de directie van AVROTROS is volgens het gehanteerde RAVC-model gebalanceerd/gematigd, met uitzondering van het kapitaalbeleid, dat als kritisch wordt gedefinieerd en compliance als nul. Dat betekent dat AVROTROS ten aanzien van financiële risico's zeer risicomijdend is. De weging van de risicohouding is gedaan op een vijfpuntsschaal van: nul, kritisch, gebalanceerd, opportuun en maximaal. De risicoacceptatie volgt op basis van deze risicohouding. De wijze waarop dit effect heeft is weergegeven in de tabel van voornaamste risico's en risico categorieën.

Risicobereidheidsprincipes

De risicobereidheid gaat over de aard, omvang en mate waarin AVROTROS bereid is risico's te lopen bij het realiseren van haar doelstellingen. Deze bereidheid is op basis van de risicohouding gedefinieerd en heeft geleid tot een aantal ondernemingswaarden die uitgangspunt zijn bij het gevoerde beleid. De risicobereidheidsprincipes zijn onder andere een van de toetsstenen van ons normenkader, tezamen met de risicohouding en de materiële risico's. In onderstaande tabel zijn de risico's en beheersmaatregelen beschreven.

Risicoprofiel AVROTROS

Het risicoprofiel is de optelsom van de risicohouding, risicobereidheid, strategische risico's en andere materiële risico's rekening houdend met de beheersing die de directie heeft. Het netto risicoprofiel is laag en risicomijdend.

Bestuursverslag

Voornaamste risico's en risico categorieën

Op basis van de risico governance van AVROTROS, de gedefinieerde risicostrategie, de risicoprocessen van directie naar afdelingsmanagers en kernfunctionarissen en het risicobewustzijn in de verschillende gremia, zijn de voornaamste risico's en beheersing onderstaand weergegeven, naar de risico categorieën: strategisch, operationeel, financieel en compliance.

Strategisch				
Nr	Risico-acceptatie	Risico-omschrijving	Beheersmaatregel	Financiële impact
1	Gematigd/laag	Verlies van een zelfstandige erkenning voor de erkenningsperiode 2027 - 2032	Beheersmaatregelen richten zich op politiek, juridische bezwaren en afstemming met de andere samenwerkende omroepen	Hoog
2	Gematigd	Er is politiek en maatschappelijk weinig draagvlak voor de huidige functie van de publieke omroep en de unieke positie van AVROTROS als omroepvereniging	Beheersmaatregelen richten zich op programmamakers en de externe communicatie	Gematigd
3	Gematigd	Bestuurlijk evenwicht door relatief grote verloop bij de topfunctionarissen en hierdoor discontinuïteit van de organisatie.	De organisatie is dermate professioneel dat het operationele maakproces doorgaat. De besturing van AVROTROS vraagt hierdoor wel de aandacht van de bestaande directie en RvT-leden.	Gematigd

De verhouding vaste medewerkers versus flexibele medewerkers zal de komende tijd veranderen ten gunste van de vaste medewerkers. Dit zou potentieel risico's met zich mee kunnen brengen als de dekking vanuit de NPO niet mee verandert. Hierdoor is er mogelijk ook minder ruimte voor talent en diversiteit. Het veranderende politieke landschap (verdere versplintering) brengt ook met zich mee dat het risico op verminderd draagvlak in de politiek voor de publieke omroep, kan leiden tot maatregelen die verhoogde aandacht krijgen van de directie. Opererend vanuit de visie en programmering, en de kracht van onze organisatie geloven wij erin dat AVROTROS weerbaar is en scenario's heeft om te besturen en sturen.

Operationeel				
	Risico-acceptatie	Risico-omschrijving	Beheersmaatregel	Financiële impact
3	Laag	Een programma dat intern wordt gemaakt wordt niet meer uitgezonden door de NPO, waardoor medewerkers moeten afvloeien	Maatregelen richten zich op afstemming met NPO en ontwikkeling programma's	Gematigd
4	Laag	Financiële en reputatieschade omdat producties niet volledig zouden kunnen voldoen aan Wet- en Regelgeving	Maatregelen richten zich op kennisverhoging en extra begeleiding door afd. Juridische Zaken	Gematigd

Bestuursverslag

Financieel				
	Risico-acceptatie	Risico-omschrijving	Beheersmaatregel	Financiële impact
5	Laag	De uitstroom van leden leidt tot lagere inkomsten binnen de vereniging en druk op de verenigingsexploitatie	Beheersmaatregelen rondom ledenbehoud en inzet op themaleden	Gematigd
6	Laag	Onvoldoende voorspelbare toekomstige betalingsverplichtingen kunnen leiden tot een gebrek aan liquide middelen	Maatregelen gericht op betere afstemming intern, en verleggen financiering naar leveranciers	Laag

Compliance				
	Risico-acceptatie	Risico-omschrijving	Beheersmaatregel	Financiële impact
7	Nul	Financiële schade (boetes) en reputatieschade indien een aanbesteding onrechtmatig is	Beheersmaatregelen richten zich op kennisverhoging en verbeteren procedures	Laag
8	Nul	Reputatieschade en een boete van de Autoriteit Persoonsgegevens door een datalek van persoonsgegevens	Maatregelen richten zich op informatiebeveiliging en bewustwording	Laag

Risicocategorie	Risicoacceptatie	Toelichting
Strategisch	Gematigd	AVROTROS is, afhankelijk van het strategische doel, bereid risico's te nemen bij het nastreven van haar strategische ambities. Hierbij is het bereiken van een brede doelgroep met onderscheidende programmering van belang. Ook het behouden van goede relaties met leden en stakeholders achten wij van groot belang.
Operationeel	Laag	De risicoacceptatie van AVROTROS is laag waar het de realisatie van de operationele doelstellingen betreft. Op het gebied van cultuur, gedrag en leiderschap en op het gebied van reputatie van de publieke omroep en AVROTROS proberen we, waar mogelijk, risico's te vermijden. Tegelijk zijn we ambitieus en resultaatgericht.
Financieel	Laag	De risicoacceptatie van AVROTROS is laag waar het de realisatie van de financiële doelstellingen betreft. AVROTROS streeft naar een solide financiële positie om de continuïteit te waarborgen. AVROTROS richt zich op de doelmatige besteding van de publieke middelen.
Compliance	Nul	AVROTROS streeft ernaar om te voldoen aan elke van toepassing zijnde wet- en regelgeving. Dit geldt in het bijzonder voor de Mediawet en de wet- en regelgeving die het publieke belang vooropstelt.

Bestuursverslag

Vooruitblik

Naar verwachting zal in 2024 een nieuwe coalitie aantreden, die wellicht ook het mediabeleid opnieuw zal vaststellen. Dan zal ook duidelijk worden of, en in hoeverre, de aanbevelingen van de commissie Van Geel zullen worden overgenomen. Medio 2024 is voorzien dat ook de strategie van de NPO opnieuw wordt vastgesteld.

Naast deze externe ontwikkelingen zullen binnen AVROTROS ook belangrijke vernieuwingen plaatsvinden. Per 1 maart is de nieuwe algemeen directeur, Taco Zimmerman, begonnen en vanaf het najaar zal een nieuw dagelijks programma worden uitgezonden met Eva Jinek als presentator.

Met betrekking tot het personeelsbeleid zal in 2024 veel aandacht zijn voor sociale veiligheid n.a.v. de uitkomsten van het onderzoek van de commissie Van Rijn. Ook zal er blijvend aandacht zijn voor de diversiteit onder het personeel.

Met betrekking tot de uitgeverijen van onze programmabladen zal worden gestuurd op de exploitatie van de uitgeverijen en het verder optimaliseren van het rendement.

Binnen de vereniging zullen in 2024 nieuwe leden voor de verenigingsraad worden geworven in verband met het vertrek van een aantal leden die eind 2024 het einde van hun termijn zullen hebben bereikt. Daarnaast zal worden ingezet op vernieuwing van het verenigingsmodel en de betrokkenheid van de leden.

Op het gebied van investeringen, financiering, omzet en personeelsbezetting worden in 2024 geen grote wijzigingen verwacht.

Op het gebied van duurzaamheid is de ambitie om in 2024 een reductiedoelstelling te formuleren met betrekking tot de CO2 voetafdruk. Daarnaast zal er met de NPO en de andere omroepen worden gewerkt aan een gezamenlijk beleid op het gebied van duurzaamheid.

Hilversum, 3 april 2024

De Statutaire Directie

N.J.T. Zimmerman, Algemeen directeur

B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

N. van 't Hooft, Zakelijk directeur

Verslag Raad van Toezicht

Taken Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht op het beleid van de Statutaire Directie en op de algemene gang van zaken in de vereniging en het omroepbedrijf dat onderdeel uitmaakt van de vereniging. De Raad oefent geen invloed uit op de inhoud van de programmering, maar bewaakt wel de kleur van de omroep en staat de Statutaire Directie gevraagd en ongevraagd bij met raad en advies. Bij de vervulling van zijn taken kijkt de Raad naar het belang van de vereniging AVROTROS, rekening houdend met het gemeenschappelijk belang van het bestel van publieke media-instellingen.

Daarnaast is de Raad van Toezicht werkgever van de statutaire directieleden en in die rol verantwoordelijk voor het benoemen, beoordelen, ontslaan, schorsen en het vaststellen van de beloning van de statutaire directieleden.

De Raad van Toezicht legt externe verantwoording over zijn handelen af door middel van een jaarverslag. In dit jaarverslag wordt bericht over de aandachtspunten van de Raad van Toezicht in het verslagjaar en op welke wijze inhoud is gegeven aan het toezicht op de bedrijfsvoering en de strategie.

Leden van de Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond tot eind 2023 uit Esther Kwaks (voorzitter), Frits Huffnagel (vicevoorzitter), Hester Bais, Guido van Nispen en Clayde Menso. De nevenfuncties van de leden van de Raad zijn openbaar en te vinden op de website van AVROTROS. Toezichthouder Hester Bais is in 2017 voorgedragen door de Ondernemingsraad; zij is ook voor hen de vaste contactpersoon.

De leden van de Raad van Toezicht hebben ieder hun eigen expertise op het gebied van bestuur, politiek, overheid, financiën, juridische onderwerpen, personeelszaken en organisatieontwikkeling. Met al deze kennis en ervaring staan zij de Directie gevraagd en ongevraagd met advies en raad terzijde. De Raad van Toezicht kent onderstaand rooster van aftreden.

Naam	1e termijn	2e termijn*	Uit de RvT
Hester Bais	01-jan-17	01-jan-21	01-jan-25
Frits Huffnagel	01-jan-20	nvt	01-jan-24
Esther Kwaks	01-jan-20	nvt	01-jan-24
Guido van Nispen	01-jan-20	nvt	01-jan-24
Clayde Menso	01-okt-22	01-okt-26	01-okt-30

*indien de RvT-leden een tweede termijn wensen aan te blijven, besluit de Verenigingsraad over herbenoeming

Vertrek algemeen directeur, mediation en herbenoeming leden Raad van Toezicht

De tweede helft van 2023 hebben de Raad van Toezicht en de algemeen directeur van AVROTROS, Eric Van Stade, diens vertrek afgestemd en is intern aangekondigd dat Van Stade met ingang van 1 mei 2024 vertrekt. Het aangekondigde vertrek van de algemeen directeur heeft binnen de Directie (en organisatie) tot onrust geleid. Daarom is er een mediation-traject ingezet tussen de Raad van Toezicht en de overige twee directieleden. Deze mediation viel samen met het aflopen van de eerste (zittings)termijn van drie leden van de Raad van Toezicht (onder wie de voorzitter Esther Kwaks). In afwijking van de verklaring die de Directie en Raad van Toezicht gezamenlijk hebben gegeven aan de Verenigingsraad dat zij graag met elkaar verder wilden gaan en hun gezamenlijke advies aan de Verenigingsraad om deze drie leden opnieuw te benoemen, heeft de Verenigingsraad eind november 2023 zonder het voorgeschreven advies van de verenigingscommissie – door middel van een anonieme stemming met een nipte meerderheid – besloten om de aflopende termijn niet met ingang van 1 januari 2024 voor nog een periode van vier jaar te verlengen. De Verenigingsraad heeft geen gezamenlijke verklaring afgegeven over de motivatie van deze besluiten.

Met ingang van 1 januari 2024 is derhalve een verandering in de Raad van Toezicht van AVROTROS ontstaan en hebben Esther Kwaks, Frits Huffnagel en Guido van Nispen de Raad van Toezicht door het

Verslag Raad van Toezicht

aflopen van hun termijn verlaten. Clayde Menso (met ingang van 1 januari 2024 voorzitter) en Hester Bais (met ingang van 1 januari 2024 vicevoorzitter) vormen vanaf 1 januari 2024 tijdelijk samen de Raad van Toezicht. De komende periode wordt door een Voordrachtscommissie bestaande uit de twee resterende leden van de Raad van Toezicht en twee leden van de Verenigingsraad actief gezocht naar drie nieuwe leden voor de Raad van Toezicht. Na voordracht van de Voordrachtscommissie worden de nieuwe leden van de Raad van Toezicht benoemd door de Verenigingsraad.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2023 vijfmaal vergaderd in aanwezigheid van de Directie. In deze geplande vergaderingen zijn het beleidsplan 2024, de begroting 2024 en de jaarrekening 2022 goedgekeurd en aan de Verenigingsraad voorgelegd ter vaststelling. De vergadering van de Raad van Toezicht van juni vond plaats op Terschelling, tijdens het Oerol-festival. Dat was meteen een mooie gelegenheid om de makers van het programma Opium live aan het werk te zien en verslag te zien doen van dit jaarlijkse kunst-, muziek- en theaterfestival.

Naast deze geplande vergaderingen heeft de Raad van Toezicht ook zelf formeel en informeel extra ingelast overleg gevoerd, zowel fysiek als online.

De Raad woonde bovendien in 2023 vijf plenaire vergaderingen bij van de Verenigingsraad. Alle leden van de Raad hebben los van elkaar een vergadering van diverse Regiocommissie- en/of vergaderingen van deelcommissies bijgewoond. In 2023 is er één overleg geweest tussen de Ondernemingsraad en de voltallige Raad van Toezicht. Hester Bais overlegt als contactpersoon namens de Raad periodiek met de Ondernemingsraad voorafgaand aan het overleg tussen de Directie en de Raad van Toezicht. Daarnaast zijn er vanuit de Raad gedurende het jaar meerdere extra ingelaste contactmomenten met de Ondernemingsraad geweest onder meer inzake het vertrek van Eric van Stade, sociale veiligheid, governance en de samenwerking met de Directie.

Gedurende het jaar hebben leden van de Raad diverse (culturele) AVROTROS-evenementen bijgewoond vanuit hun functie. Zo was de Raad van Toezicht onder meer vertegenwoordigd bij het 100 jaar AVROTROS Feest in Breda, het Gouden Televizier-Ring Gala, een uitzending van Opium op Oerol, de bijeenkomst over Muziek in de Nederlandse taal, het openingsconcert van de reeks Vrijdagconcerten in TivoliVredenburg en het Eurovisie Songfestival in Liverpool.

Inspiratiedag Verenigingsraad

Op 11 maart 2023 woonde de Raad van Toezicht, samen met de Directie, de 'Inspiratiedag' bij die was georganiseerd door de Verenigingsraad. Deze dag spraken de leden met elkaar en met Directie en Raad van Toezicht over de toekomst van de omroepvereniging AVROTROS in het licht van de media-ontwikkelingen en legitimering van de publieke omroep. De Verenigingsraad had interessante, prikkelende sprekers van binnen en buiten de omroepvereniging uitgenodigd om dieper op verschillende vraagstukken in te gaan. De publieke omroep geeft betekenis aan wat er gebeurt in de wereld en creëert een podium om elkaar te verstaan. Maar welke betekenis wil je dan uitdragen? De nadrukkelijke wens is uitgesproken dat de vereniging zich doorontwikkelt tot een vereniging 3.0. De Raad van Toezicht heeft de Directie aangemoedigd de Verenigingsraad hierin proactief te steunen en de vaart erin te houden.

De Remuneratiecommissie en auditcommissie

De Raad van Toezicht kent twee commissies: de Auditcommissie en de Remuneratiecommissie.

Remuneratiecommissie

De Raad van Toezicht vervult de rol van werkgever ten opzichte van de Statutaire Directie en benoemt (met voorafgaande goedkeuring van de Verenigingsraad), beoordeelt, schorst en ontslaat de directieleden. De remuneratiecommissie, in 2023 bestaande uit Esther Kwaks en Frits Huffnagel, adviseert de Raad van Toezicht over het te voeren beloningsbeleid van de Directie en voert de jaarlijkse evaluatie-/functioneringsgesprekken met de directieleden. Tevens doet de remuneratiecommissie een voorstel aan de Raad met betrekking tot de beloning van de individuele (statutaire) directieleden, ter vaststelling door de Raad van Toezicht.

De Raad van Toezicht heeft buiten aanwezigheid van de Directie zowel het functioneren van individuele directeuren als die van de Directie als geheel besproken. De Remuneratiecommissie heeft vervolgens met elk directielid een gesprek over zijn functioneren gevoerd en dit schriftelijk vastgelegd. Aan het begin van het jaar zijn de doelstellingen van de directie als geheel en die van de directieleden afzonderlijk besproken

Verslag Raad van Toezicht

en vastgelegd met de Directie; deze doelstellingen zijn de leidraad voor de remuneratiegesprekken door het jaar heen. Dit punt is afgelopen jaar behoorlijk in de verdrinking gekomen. In de remuneratiegesprekken van april is slechts beperkt teruggesproken naar de doelstellingen. De Raad van Toezicht heeft zich voorgenomen hier in het vervolg langer bij stil te staan en de Directie te verzoeken de zelfscore eerder toe te sturen.

Eind 2023 heeft de Raad van Toezicht, buiten aanwezigheid van de directieleden, zijn eigen functioneren evenals dat van de individuele toezichthouders geëvalueerd en de conclusies die hieraan moeten worden verbonden, schriftelijk vastgelegd. Het gewenste profiel en de samenstelling en competenties van de Raad van Toezicht zijn ook opnieuw aan bod gekomen bij de werving van drie nieuwe leden die begin 2024 in gang is gezet. De profielen zijn ongewijzigd gebleven.

De leden van de Raad van Toezicht hebben in 2023 naar eigen inzicht en behoefte scholing en/of training gevolgd.

Auditcommissie

De Auditcommissie van de Raad van Toezicht is belast met het toezicht op de Directie op het gebied van financiële informatieverschaffing en interne bedrijfsvoering. Daarnaast is de Auditcommissie het aanspreekpunt voor de externe accountant, wanneer deze onregelmatigheden constateert in de informatieverschaffing, anders dan de jaarrekening. De Auditcommissie adviseert de Raad van Toezicht over de aanstelling van de externe accountant en rapporteert over diens functioneren. De Auditcommissie adviseert de Raad van Toezicht over de jaarlijks te nemen goedkeuringsbesluiten inzake jaarrekening en begroting.

In 2023 bestond de Auditcommissie uit Guido van Nispen (voorzitter) en Hester Bais. De Directie heeft in 2023 de risicoanalyses en de werking van de risicobeheersings- en controlesystemen, alsmede noodzakelijk geachte aanpassingen, mede in het licht van de strategie en van de effecten van die beheersing en controle op regeldruk in de organisatie besproken. Deze bespreking vond in eerste aanleg plaats met de Auditcommissie en werd vervolgens voor de vergadering van de Raad van Toezicht geagendeerd. Andere onderwerpen die voorbijkwamen zijn onder meer vermogensbeheer, cybersecurity, risicomanagement, de Service Level Agreement met PowNed, de uitgeverijen en de financiële afspraken rondom het nieuwe programma met Eva Jinek.

Overeenkomstig de statuten heeft de Raad van Toezicht, geadviseerd door de Auditcommissie, de externe accountant gekozen voor de komende jaren; de accountant voert o.a. het onderzoek uit naar de jaarrekening 2023.

Een lid van de Auditcommissie (Hester Bais) is, samen met de voorzitter van de Raad, ook (onbezoldigd) lid van de Raad van Toezicht van het facilitaire samenwerkingsverband met PowNed (Stichting Samenwerkingsomroep).

Focus

De Raad van Toezicht houdt met gevraagd en ongevraagd advies alsmede met gerichte vragen de Directie scherp omtrent de publieke taak, het uitgeven van publiek geld, de beweegredenen om programma's te maken, de profilering en het bestaansrecht als vereniging.

Naast de gebruikelijke operationele, financiële, juridische en riskmanagementonderwerpen zijn gedurende het jaar onder meer de volgende afzonderlijke – al dan niet strategische – onderwerpen besproken:

- AVROTROS 100 jaar;
- Sociale veiligheid;
- De input voor de Commissie Van Geel;
- De Vereniging 3.0;
- De samenwerking met PowNed;
- De uitvoering van het vermogensbeheer;
- De ontwikkelingen van de uitgeverijen.

Hieronder gaan we op enkele onderwerpen nader in.

Verslag Raad van Toezicht

Bij de begroting van 2023 heeft de Raad van Toezicht ingestemd met een budget van € 3,7 miljoen voor het 100-jarig bestaan van AVROTROS. De Raad heeft de viering gezien als uitgelezen kans om te laten zien waar AVROTROS voor stond en staat. Cultuur in de breedste zin is de kern. De effectmeting van de campagne liet echter zien dat het bouwen aan de herkenbaarheid van de fusienaam AVROTROS en het binden van nieuwe leden er een is van een lange adem. De beoogde doelstellingen op dit vlak zijn bij lange na niet behaald. De Raad van Toezicht dringt aan op het nog scherper formuleren en sterker uitdragen van de maatschappelijke waarden van AVROTROS. In 2024 zal AVROTROS daarom nog meer onze toegevoegde waarde en betekenis moeten laten zien. De ledendoelstelling voor eind 2026 qua ondersteunende en themaleden is een aantal van 110.000. Om die doelstelling te behalen, zijn de komende jaren extra inspanningen nodig; hiervoor zal, op basis van een onderbouwd plan, budget vrijgemaakt moeten worden.

Naast de feestelijkheden van 100 jaar AVROTROS blijkt ook onze omroepvereniging helaas niet vrij te zijn van ongewenst gedrag. De Raad van Toezicht heeft op basis van een gesprek met de externe vertrouwenspersoon in november 2023 en signalen die rechtsreeks aan de Raad van Toezicht zelf waren gegeven, besloten om een verkennend onderzoek naar signalen van sociale onveiligheid uit te laten voeren door een onafhankelijk en deskundig bureau. Gelet op de verscheidenheid aan signalen is gekozen voor een inventarisatie van deze signalen. De Raad van Toezicht neemt deze signalen uiterst serieus en prijst de (ex)medewerkers voor hun moed om zich uit te spreken, zodat er grondig onderzoek kan worden gedaan. De Raad van Toezicht heeft begin februari 2024 met verbijstering kennisgenomen van het rapport van de Commissie Van Rijn en zal, samen met de Directie, de aanbevelingen van dit rapport en de adviezen die zij begin maart 2024 van het externe bureau heeft ontvangen ten aanzien van sociale veiligheid (laten) opvolgen. Ook vindt de Raad van Toezicht het belangrijk dat wordt onderzocht op welke wijze alsnog recht kan worden gedaan aan mogelijke misstanden uit het verleden en hoe eventueel leed dat is veroorzaakt, kan worden verzacht.

Ten aanzien van sociale veiligheid houdt de Raad toezicht op het bewaken van de zorgvuldigheid van het proces (omgang met meldingen). Hieraan geeft de Raad invulling door het thema regelmatig te bespreken met de Directie en met de Ondernemingsraad. De Directie rapporteert het jaarverslag van de vertrouwenspersonen aan de Raad van Toezicht. Gezien de signalen die de Raad in 2023 bereikten, zal de meld- en klachtenprocedure nogmaals kritisch onder de loep moeten worden genomen en waar nodig aangepast. De Raad van Toezicht ziet erop toe dat sociale veiligheid binnen AVROTROS hoog op de agenda blijft staan.

Het beleidsplan 2024 en de bijbehorende begroting zijn in de vergadering van november 2023 goedgekeurd. De Directie geeft elke vergadering van de Raad van Toezicht een stand van zaken van het beleidsplan. De Raad blijft aandringen op het concreet formuleren van doelstellingen die gemonitord kunnen worden, ook op het gebied van de interne bedrijfsvoering.

Op 4 oktober 2023 is publiekelijk aangekondigd dat Eric van Stade met ingang van 1 mei 2024 AVROTROS zal verlaten. Eric begeleidde succesvol de fusie tussen AVRO en TROS en legde de afgelopen tien jaar een stevige basis voor de omroepvereniging, waarin belangrijke thema's als cultuur en rechtvaardigheid voor een breed publiek toegankelijk worden gemaakt. Het is nu aan zijn opvolger om de kansen en mogelijkheden die er liggen te benutten om de publieke impact van AVROTROS te vergroten. De Raad van Toezicht is verheugd dat met ingang van 1 maart 2024 de nieuwe algemeen directeur Taco Zimmermann met voorafgaande goedkeuring van de Verenigingsraad door de Raad van Toezicht is benoemd.

Eind september 2023 is het rapport van de Commissie Van Geel openbaar gemaakt met aanbevelingen voor toelatings- en verantwoordingscriteria voor de landelijke publieke omroep. De commissie stelt drie (basis)voorwaarden voor met betrekking tot elke omroepvereniging die zien op eigenheid en herkenbaarheid, maatschappelijke worteling en verantwoordelijkheid voor het publieke bestel. De Raad van Toezicht onderschrijft de drie punten van harte. Het wachten is nu op de reactie van het ministerie van OC&W. Voor AVROTROS blijft het doel om met voldoende inhoudelijk verbonden leden een duurzame achterban te creëren voor AVROTROS. AVROTROS heeft naast een actieve Verenigingsraad een grote community van niet betalende leden in (opinie)panels, interactieve apps bij programma's en – al mag het wettelijk formeel niet – op social mediakanalen als YouTube, Instagram, Facebook en X.

Verslag Raad van Toezicht

Medewerkers Belevingsonderzoek

Begin februari 2023 is de uitkomst van het Medewerkers Belevingsonderzoek besproken met de Raad van Toezicht. Het algemene beeld uit het onderzoek is positief. Zoals eerder beschreven, zijn er, ondanks het positieve beeld dat uit dit onderzoek volgt, signalen dat sprake is (geweest) van ongewenst gedrag. Dit wordt onderzocht en zal een van de belangrijkste aandachtspunten zijn van de Raad van Toezicht in 2024.

Nieuwe bestuurssecretaris Raad van Toezicht

Eind augustus 2023 heeft de Raad van Toezicht in Kiki Slijkhuis haar nieuwe bestuurssecretaris gevonden. Vanaf 1 januari 2024 is haar ondersteuning opgevoerd om de twee overblijvende leden van de Raad van Toezicht zo goed mogelijk te faciliteren. Wij zijn Kiki erg dankbaar voor haar inzet, professionele ondersteuning en grote betrokkenheid.

Onderzoek naar de governance

Naar aanleiding van de gebeurtenissen rondom het aangekondigde vertrek van de algemeen directeur en de niet-herbenoeming van de leden van de Raad van Toezicht heeft de Raad besloten een onderzoek naar de governance in te stellen en een extern, deskundig bureau ingeschakeld. Dit onderzoek betreft het functioneren van de verschillende gremia binnen AVROTROS (Raad van Toezicht, Statutaire Directie, afzonderlijke directieleden, Verenigingsraad, Verenigingscommissie en Ondernemingsraad) en dient ook ter verbetering van de governance en de interne procedures van AVROTROS. Inmiddels is een interne stuurgroep ingesteld die bestaat uit leden van de Raad van Toezicht, Directie, Ondernemingsraad en Verenigingsraad. Deze stuurgroep verstrekt de opdracht aan het onderzoeksbureau en stuurt het onderzoek aan.

Tot slot

Tot slot willen wij de Directie en met name alle medewerkers van AVROTROS bedanken voor hun grote inzet gedurende het afgelopen jaar en zeker ook tijdens de onrust gedurende de afgelopen maanden. Dankzij hen staat AVROTROS er goed voor. Wij waarderen het enorm dat enkele medewerkers zich veilig hebben gevoeld om bij de Raad van Toezicht aan de bel te trekken over ongewenst gedrag. Hoewel AVROTROS juist een organisatie is waar veel mensen fijn en veilig werken, blijkt toch dat niet iedereen dat zo ervaart of heeft ervaren. Laat 2024 een start zijn naar een veilige en fijne (werk)omgeving voor iedereen. Laten we daarbij vooral bij onszelf beginnen om de cultuur te verbeteren en ons inspannen elkaar beter te begrijpen, elkaars grenzen te respecteren en waar nodig elkaar aan te spreken. Zo zetten we stap voor stap de gewenste verandering in.

Hilversum, maart 2024

De Raad van Toezicht

Clayde Menso, voorzitter
Hester Bais, vicevoorzitter

Geconsolideerde balans per 31 december 2023
(Na resultaatbestemming)

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
ACTIVA		
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	559	973
Inventaris en inrichting	477	555
Andere vaste bedrijfsmiddelen	2.505	1.785
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	8.274	8.404
	1. 11.815	11.717
Financiële vaste activa		
Deelnemingen	2. 519	517
Beleggingen	3. 14.691	13.449
	15.210	13.966
Vlottende activa		
Onderhanden werken en gereed product media aanbod	4. 27.211	33.776
Vorderingen en overlopende activa		
Handelsdebiteuren	5. 2.259	3.749
Belastingen en premies sociale verzekeringen	6. 193	185
Overige vorderingen	7. 1.745	1.634
Overlopende activa	8. 1.845	1.867
	6.042	7.435
Liquide middelen	9. 22.003	25.259
TOTAAL	82.281	92.153
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Algemene reserve	32.397	32.397
Reserve voor media-aanbod	4.508	5.492
Reserve Koersverschillen Beleggingen	829	-
	10. 37.734	37.889
Voorzieningen		
Personeelsaanspraken	11. 1.372	1.131
Overige voorzieningen	12. 408	398
	1.780	1.529
Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Overgedragen Reserve Media-aanbod	13. -	10
Leveranciers	14. 11.827	14.133
Belastingen en premies sociale verzekeringen	15. 2.061	2.020
Pensioenpremie	16. 4	2
Overige schulden	17. 18.641	25.489
Overlopende passiva	18. 10.234	11.081
	42.767	52.735
TOTAAL	82.281	92.153

Geconsolideerde exploitatierekening 2023

		2023		2022	
		€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Baten					
Vergoedingen OCW		123.316		110.670	
Omroepbrede Middelen		4.938		6.643	
Inzet Overgedragen Reserve Media-aanbod		10		3.522	
<i>Subtotaal baten media-aanbod</i>	19.	128.264		120.835	
Programma-gebonden eigen bijdrage	20.	1.941		1.819	
Opbrengst programmabladen	21.	22.209		23.434	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	22.	3.165		2.573	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	23.	2.181		2.356	
Barteringbaten	24.	80		158	
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>			157.840		151.175
Lasten					
Lasten personeel in loondienst	25.	-36.289		-32.757	
Lasten personeel niet in loondienst	26.	-7.969		-8.986	
Facilitaire lasten productie	27.	-27.652		-24.474	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	28.	-1.699		-1.537	
Rechten	29.	-2.394		-2.371	
Lasten buitenproducenten	30.	-64.035		-64.098	
Barteringslasten	31.	-80		-158	
Overige lasten	32.	-18.920		-16.404	
<i>Som der bedrijfslasten</i>			-159.038		-150.785
Bedrijfsresultaat			-1.198		390
Financieel resultaat	33.		222		-391
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening			-976		-1
Vennootschapsbelasting	34.		-8		-7
Over te dragen reserve voor media-aanbod			-		-
Exploitatieresultaat na overdracht en belastingen			-984		-8
FTE gemiddeld	35.		384		364
FTE ultimo	35.		394		367

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023
(Volgens de indirecte methode)

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
I Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	-984	-8
Aanpassen voor:		
Afschrijvingen vaste activa	1.699	1.537
Mutatie voorzieningen	251	-32
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	966	1.497
Mutatie voorraden	6.565	6.438
Mutatie vorderingen	1.393	739
Mutatie kortlopende schulden	-9.968	-388
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	-1.044	8.286
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	-1.797	-1.486
Investerings in financiële vaste activa	-3.667	-2.517
Desinvesteringen in materiële vaste activa	-	-
Desinvesteringen in financiële vaste activa	3.252	3.309
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.212	-694
Mutatie liquide middelen	-3.256	7.592
Liquide middelen einde verslagjaar	22.003	25.259
Liquide middelen begin verslagjaar	25.259	17.667
Mutatie liquide middelen	-3.256	7.592

*) Investering in financiële vaste activa

	2023	2022
	€ x1.000	€ x1.000
Resultaat deelneming Bindinc.	-58	-57
Aankopen beleggingen	-3.609	-2.460
Verschil kostprijs en marktwaarde beleggingen	-	-
	-3.667	-2.517

***) Desinvestering in financiële vaste activa

	2023	2022
	€ x1.000	€ x1.000
Dividenduitkering deelneming Bindinc.	56	58
Verkopen beleggingen	3.196	2.483
Verschil kostprijs en marktwaarde beleggingen	-	768
	3.252	3.309

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Algemeen

De vereniging AVROTROS ('AVROTROS'), statutair en feitelijk gevestigd te Witte Kruislaan 55, 1217 AM Hilversum, Nederland, is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 58916660.

AVROTROS stelt zich met inachtneming van de bepalingen in de Mediawet ten doel: het verzorgen van media-aanbod op landelijk niveau ter uitvoering van de publieke mediaopdracht als bedoeld in de Mediawet en het verrichten van alle activiteiten die daarvoor nodig zijn alsmede het verrichten van nevenactiviteiten en verenigingsactiviteiten.

AVROTROS is van mening dat in de jaarrekening over boekjaar 2023 alle financiële transacties en financiële beheershandelingen plaatsgevonden hebben binnen de relevante wettelijke bepalingen.

Continuïteit

Deze Jaarrekening is opgesteld op basis van het continuïteitsbeginsel. Alle feiten en omstandigheden meewegende is de directie van mening dat er geen onzekerheid is over de voortzetting van (de activiteiten van) AVROTROS.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Op de jaarrekening zijn de bepalingen en inrichtingseisen van toepassing zoals deze zijn vastgelegd in Titel 9 boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de jurisprudentie voor zover deze niet afwijken van het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen, hierna 'het handboek'. Relevante aspecten voor de jaarrekening opgenomen in de Mediawet zijn tevens verwerkt in de jaarrekening. Wanneer hetgeen in het handboek vermeld afwijkt van eerder genoemde richtlijnen, dan prevaleert het handboek.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. De waarderingsgrondslagen worden nader toegelicht bij de afzonderlijke balansposten in de toelichting op de balans.

In 2016 is bij Besluit inzake Bindende Regeling Mediareserves door de Raad van Bestuur van de NPO de volgende nadere regeling vastgesteld:

Voor het reserveren van gelden voor de verzorging van media-aanbod aan het einde van het boekjaar gelden voor landelijke publieke media-instellingen de volgende maxima voor gefuseerde omroeporganisaties, zoals AVROTROS: € 5.500.000.

Reserves voor media-aanbod boven deze norm dienen door de instellingen aan de Raad van Bestuur van de NPO te worden overgedragen. Beide bedragen, zowel het normbedrag als het overgedragen bedrag, moeten worden aangewend voor programmering.

Schattingen en onzekerheden

Schattingen en veronderstellingen die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van de balans en exploitatierekening zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

Schattingwijzigingen worden verwerkt in het boekjaar waarin de schatting wordt herzien en toekomstige boekjaren, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de huidige als toekomstige boekjaren. De schattingen hebben met name betrekking op de gebruiksduren van materiële vaste activa, de bijzondere waardeverminderingen van vaste activa en de omvang van voorzieningen.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief of de kasstroomgenererende eenheid waartoe een actief behoort, hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Positieve ongerealiseerde waardemutaties worden verwerkt via een reserve. Een uitzondering geldt voor de situatie dat de reserve onvoldoende omvang heeft om een waardevermindering volledig op te vangen. In een dergelijke situatie dient de waardevermindering verwerkt te worden via de exploitatierekening, nadat eerst de reserve is teruggebracht tot een nihil saldo. Duurzame waardeverminderingen worden dus bij het ontbreken van een reserve verwerkt via de exploitatierekening.

Er is afgelopen boekjaar geen aanleiding geweest om de eerder gedane waardemutaties te herzien.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Grondslagen voor consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van AVROTROS zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen en andere rechtspersonen waarop een overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend of waarover de centrale leiding wordt gevoerd. De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van AVROTROS.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties. Belangen van derden in het vermogen en in het resultaat van groepsmaatschappijen zijn afzonderlijk in de geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking gebracht.

Voor deelnemingen die een samenwerking betreffen door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van bepaalde activa van de deelnemers in een joint venture, waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt, wordt geen consolidatie toegepast. Daarnaast zijn er deelnemingen waarvan de cijfers in overeenstemming met artikel 407 Titel 9 Boek 2 BW niet materieel worden beschouwd voor AVROTROS. Als gevolg hiervan zijn deze deelnemingen niet geconsolideerd.

Groepsverhoudingen

AVROTROS staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen. Vanaf 1 januari 2022 is er een samenwerking met PowNed op het gebied van de ondersteuning in de backoffice. Ondanks het feit dat AVROTROS overheersende zeggenschap uitoefent op de samenwerkingsomroep is ervoor gekozen deze niet in de consolidatie te betrekken, maar te verwerken als deelneming, zoals beschreven in artikel 1.5 van het handboek. De Stichting Samenwerkingsomroep stelt een samengestelde jaarrekening op zoals bedoeld in artikel 2.24a van de Mediawet 2008.

Een overzicht van de gegevens vereist op grond van de artikelen 2:379 en 2:414 BW is hieronder opgenomen:

<u>Geconsolideerde maatschappijen:</u>	<u>Statutaire zetel</u>	<u>Aandeel in het geplaatste kapitaal</u>
		<u>%</u>
▪ TROS Uitgevers B.V.	Hilversum	100
▪ Hilversumse Media Compagnie C.V.	Hilversum	100
<u>Niet-geconsolideerde maatschappijen:</u>		
▪ Mediastaete C.V.	Rijssen	25
▪ AKN C.V.	Hilversum	25
▪ Bindinc. B.V.	Hilversum	25
▪ Quattro Voci B.V.	Hilversum	25

Daarnaast heeft AVROTROS een samenwerkingsverband met KRO-NCRV in Stichting AKN.

Wet normering topinkomens

Ondanks het feit dat de Wet normering topinkomens (WNT) van toepassing is op de Samenwerkingsomroep heeft AVROTROS besloten om zich, vrijwillig en vanwege de transparantie, toch voor de uitvoering van de WNT te houden aan de Beleidsregels toepassing WNT en derhalve zo opgenomen in de toelichting.

Financiële instrumenten

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen, wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting 'Niet in de balans opgenomen verplichtingen'.

Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Grondslagen van valutaomrekening

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers per balansdatum. Transacties in vreemde valuta gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie. De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de exploitatierekening.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Vergelijkende cijfers

Waar van toepassing zijn de vergelijkende cijfers van 2022 alsnog opgenomen conform dezelfde indeling die in 2023 wordt gehanteerd. Ook zijn vergelijkende cijfers opnieuw bepaald waar nodig. Dit laatste is vooral van toepassing op de nieuwe indelingen in het handboek financiële verantwoording bij de lasten in de exploitatierekening.

VASTE ACTIVA

MATERIËLE VASTE ACTIVA

Aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Op elke balansdatum wordt beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

De geschatte economische levensduur is voor:

Gebouwen	40 jaar
Technische installaties	15 jaar
Bouwkundige investeringen	10 jaar
Inventarissen en inrichting alsmede facilitaire apparatuur	5 jaar
Hardware en software	3 jaar
Op terreinen vindt geen afschrijving plaats	

Alleen voor de panden in eigendom worden voorzieningen gevormd, waarbij de kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van deze voorziening.

Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar

Een vastgoedbelegging wordt aangehouden om huuropbrengsten of waardestijging, of beide, te realiseren. Dit onderscheidt de vastgoedbeleggingen van vastgoed voor eigen gebruik.

De eerste waardering van een vastgoedbelegging geschiedt tegen de verkrijgingsprijs, inclusief de transactiekosten. De verkrijgingsprijs van een vastgoedbelegging omvat de koopsom en alle direct toe te rekenen uitgaven. Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen historische kostprijs. De gekozen prijsgrondslag wordt voor alle vastgoedbeleggingen toegepast. De vastgoedbelegging wordt gewaardeerd tegen de kostprijs verminderd met cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen en de geschatte economische levensduur worden op dezelfde manier bepaald als bij de activa wel aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar.

Waardeverminderingen van vastgoedbeleggingen worden in eerste instantie ten laste van de herwaarderingsreserve geboekt en als die ontbreekt, verwerkt in de exploitatierekening.

Aangezien AVROTROS voor 1/3 eigenaar is van het pand en het pand geheel is verhuurd, zijn er beperkingen om het pand te kunnen verkopen, verbouwen, herontwikkelen of gebruiken zonder de

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

toestemming van de andere eigenaren en rekening houdend met de lopende huurcontracten en lokale wetgeving.

Voor het pand 's-Gravelandseweg 80 en Steynlaan 3 zijn voorzieningen gevormd, waarbij de kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van deze voorziening.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Deelnemingen

Belangen in vennootschappen van meer dan 20% worden opgenomen tegen nettovermogenswaarde, met uitzondering van de deelneming in Mediastaete C.V. In Mediastaete C.V. kan door AVROTROS geen invloed van betekenis worden uitgeoefend op het zakelijk en financieel beleid. Als gevolg hiervan wordt het belang in Mediastaete C.V. gewaardeerd op kostprijs of lagere reële waarde.

In het geval van bepaalde deelnemingen is sprake van een samenwerking door het gezamenlijk uitvoeren van activiteiten gebruik makend van bepaalde activa van de deelnemers in een joint venture, waarbij iedere deelnemer zelf de uitsluitende zeggenschap over die activa houdt. Daarnaast zijn er deelnemingen waarvan de cijfers in overeenstemming met artikel 407 Titel 9 Boek 2 BW niet materieel worden beschouwd voor AVROTROS. Als gevolg hiervan zijn deze deelnemingen niet geconsolideerd.

Als resultaat deelneming wordt verantwoord het aandeel van AVROTROS in het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat.

Beleggingen

Het hoofddoel van het beleggingsbeleid is het behoud van het vermogen van de vereniging. Bij de invulling van het beleggingsbeleid wordt rekening gehouden met de financiële ontwikkelingen voor de komende jaren. Ter beperking van kredietrisico's belegt AVROTROS uitsluitend in kredietwaardige partijen.

Wanneer wordt belegd in vreemde valuta obligaties dan gelden aanvullende voorwaarden zoals opgenomen in het beleggingsstatuut. De beleggingen worden gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde wordt voor de beleggingen als geheel bepaald. Ongerealiseerde waardemutaties vinden plaats via de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen'. Indien de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen' onvoldoende omvang heeft om een waardevermindering volledig op te vangen wordt de waardevermindering verwerkt via de exploitatierekening nadat eerst de balanspost 'Reserve Koersverschillen Beleggingen' is teruggebracht tot een nihil saldo.

VLOTTENDE ACTIVA

Voorraden onderhanden werken en gereed product media-aanbod

De nog niet uitgezonden programma's zijn in het algemeen gewaardeerd op aan derden betaalde kosten, inclusief de direct toerekenbare kosten van eigen personeel. Financieringsrente wordt niet toegerekend. Onderdelen van de nog niet uitgezonden programma's, betrekking hebbende op specifieke programma's, worden gewaardeerd op opbrengstwaarde, als deze lager is dan de kostprijs.

De opbrengstwaarde wordt vastgesteld middels de intekening (als gevolg van "geld op schema") die ter beschikking wordt gesteld aan en vervolgens wordt geaccordeerd door de netcoördinator.

De desbetreffende specifieke programma's worden gewaardeerd op de daarvoor ter beschikking gestelde vergoeding door de netcoördinator.

Herhalingsuitzendingen van eigen producties worden gewaardeerd, indien op het moment van eerste uitzending schriftelijk is vastgelegd dat een programma daadwerkelijk herhaald zal worden. Waardering van deze producties geschiedt tegen 15% van de directe kosten. Bij aangekochte producties geschiedt de waardering van een herhalingsuitzending tegen het bedrag dat is betaald voor dit herhalingsrecht.

Eventueel vooruit ontvangen bijdragen van derden zijn in mindering gebracht op de nog niet uitgezonden programma's. Nog niet uitgezonden programma's ouder dan twee jaar moeten volledig worden afgewaardeerd tenzij met de netcoördinator is overeengekomen dat deze nog worden ingezet.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs, die gelijk kan zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Tenzij anders vermeld hebben alle vorderingen en overlopende activa een looptijd van maximaal een jaar.

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan een jaar en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van AVROTROS. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

VOORZIENINGEN

Voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde, met uitzondering van de voorziening jubileumuitkeringen zoals hierna uiteengezet wordt. Een voorziening wordt uitsluitend opgenomen indien AVROTROS op balansdatum een in rechte of feitelijk afdwingbare verplichting heeft, het waarschijnlijk is dat de afwikkeling van die verplichting leidt tot een uitstroom van middelen en er op balansdatum een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Langlopende personeelsbeloningen

Langlopende personeelsbeloningen zijn die, welke deel uitmaken van het beloningspakket, zoals beloningen wegens jubilea, tijdelijk verlof en dergelijke, en hebben een langlopend karakter. De netto-verplichting voor deze personeelsbeloningen is het bedrag van de toekomstige uitkering die werknemers in ruil voor hun diensten hebben verdiend in de huidige en vorige verslagperiodes. Bij de voorziening jubileumuitkeringen is uitgegaan van actuariële veronderstellingen en is uitgegaan van de contante waarde. Actuariële winsten en verliezen op overige langlopende personeelsbeloningen worden direct in de exploitatierekening verwerkt.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties en dergelijke is een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkt uit de meerjarenonderhoudsplannen. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Onder kortlopende schulden en overlopende passiva zijn de bedragen opgenomen die betrekking hebben op het verslagjaar maar op balansdatum nog niet zijn betaald en bedragen die zijn ontvangen in of voor het verslagjaar en aan opvolgende jaren moeten worden toegekend.

BATEN EN LASTEN

De baten en lasten zijn verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Kabelgelden en royalty's worden opgenomen op het moment dat zij zijn ontvangen. Bartertransacties worden in de exploitatierekening opgenomen op basis van de geldelijke waarde van de ontvangen/geleverde goederen of diensten.

Media-aanbod

Vergoedingen media-aanbod via ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap worden ten gunste van de exploitatierekening gebracht in het jaar waarin de gesubsidieerde uitgaven worden opgenomen, waarin de opbrengsten zijn gedeerd en/of het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling of omrekening van monetaire posten worden in de exploitatierekening verwerkt in de periode dat zij zich voordoen. Te ontvangen dividenden worden verantwoord zodra het recht hierop heeft verkregen.

Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting wordt berekend tegen het geldende tarief over het resultaat van het boekjaar, waarbij rekening wordt gehouden met eventuele verschillen tussen de winstberekening volgens de jaarrekening en de fiscale winstberekening. In het kader van de vaststelling van de fiscale positie van de

Algemeen, consolidatie en waarderingsgrondslagen

publieke omroepen is met de belastingdienst overeengekomen dat fiscale winsten c.q. verliezen worden gedoteerd c.q. worden onttrokken aan de (fiscale) reserve voor media-aanbod.

Ten aanzien van de enkele jaren geleden afgesloten VPB-ruling is eertijds afgesproken dat er een evaluatie van de regeling plaats zou vinden. Bij het afsluiten van de huidige vaststellingsovereenkomst is de principiële vraag of omroepverenigingen überhaupt belastingplichtig zijn slechts terloops besproken. Inmiddels zijn in de praktijk meer situaties bekend waarbij aan de hand van civielrechtelijke afspraken het standpunt ingenomen kan worden dat van winst geen sprake is bij de omroepen. In voorkomende gevallen heeft de Belastingdienst ermee ingestemd dat er van belastingplicht geen sprake kon zijn. Om die reden zijn de omroepverenigingen in 2022 opnieuw in overleg getreden met de Belastingdienst om te bespreken of van belastingplicht wel sprake is. De gesprekken zijn in 2023 voortgezet waarbij de Inspecteur heeft bepaald dat de ruling van 2017-2021 wordt voortgezet.

Operationele leasing

Bij AVROTROS kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij AVROTROS ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de exploitatierekening over de looptijd van het contract.

KASSTROOMOVERZICHT

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden. Kasstromen in vreemde valuta zijn omgerekend tegen een geschatte gemiddelde koers. Koersverschillen op geldmiddelen worden afzonderlijk in het kasstroomoverzicht getoond. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest, ontvangen dividenden en winstbelastingen zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. De waarde van de gerelateerde activa en leaseverplichting zijn in de toelichting van balansposten verantwoord.

Toelichting op de geconsolideerde balans

VASTE ACTIVA

1. MATERIËLE VASTE ACTIVA

	Dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening	Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Oorspronkelijke Aanschafwaarde	13.892	19.344	33.236
Cumulatieve afschrijving	-10.579	-6.264	-16.843
Cumulatieve afwaardering	-	-4.676	-4.676
Boekwaarde per 1 januari 2023	3.313	8.404	11.717
Investerings in het jaar	1.471	326	1.797
	4.784	8.730	13.514
Afschrijvingen in het jaar	-1.243	-456	-1.699
Boekwaarde per 31 december 2023	3.541	8.274	11.815

	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfsmiddelen	Totaal dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Oorspronkelijke Aanschafwaarde	4.143	1.787	7.962	13.892
Cumulatieve afschrijving	-3.170	-1.232	-6.177	-10.579
Cumulatieve afwaardering	-	-	-	-
Boekwaarde per 1 januari 2023	973	555	1.785	3.313
Investerings in het jaar	3	21	1.447	1.471
	976	576	3.232	4.784
Afschrijvingen in het jaar	-417	-99	-727	-1.243
Boekwaarde per 31 december 2023	559	477	2.505	3.541

AVROTROS is 1/3 eigenaar van het AKN gebouw aan de 's Gravelandseweg 80 in Hilversum. Het andere deel van het eigendom is van KRO-NCRV. Daarnaast is AVROTROS voor de helft eigenaar van het pand aan de Steijnlaan 3 in Hilversum, waarvan KRO-NCRV voor de andere helft eigenaar is. Beide panden zijn opgenomen onder de post 'Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar' als vastgoedbelegging.

AVROTROS heeft de intentie om het pand 's Gravelandseweg 80 eens in de drie jaar te laten taxeren.

In 2021 is het pand voor het laatst getaxeerd en lag de reële waarde in lijn met de boekwaarde.

Zowel in 2022 als in 2023 zijn er geen significante investeringen gedaan en wordt op het pand regulier afgeschreven. Derhalve is er geen aanleiding om een waarde-aanpassing door te voeren.

Investerings in 'Inventaris en inrichting' en 'Andere vaste bedrijfsmiddelen' bedragen in 2023 € 1.468.000. Deze bedrijfsmiddelen bestaan uit inventaris en meubilair voor de studio en montage-omgeving en AV Infrastructuur en facilitaire apparatuur € 1.386.000, overige inventaris € 21.000, hardware/computerapparatuur en software € 61.000.

Er zijn geen desinvesteringen geweest in 2023.

Toelichting op de geconsolideerde balans

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

2. Deelnemingen

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	517	518
Resultaat	58	57
Dividenduitkering	-56	-58
Boekwaarde per 31 december	<u>519</u>	<u>517</u>

3. Beleggingen

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	13.449	16.148
Vershil marktwaarde en kostprijs (reserve koersverschillen)	-	-1.908
Kostprijs per 1 januari	13.449	14.240
Mutatie boekjaar	413	-23
Kostprijs per 31 december	13.862	14.217
Vershil kostprijs en marktwaarde (reserve koersverschillen)	829	-
Resultaat boekjaar	-	-768
Boekwaarde per 31 december	<u>14.691</u>	<u>13.449</u>

	Marktwaarde 31-12-2022	Correctie Reserve Koersverschil 2022	Kostprijs 01-01-2023
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Rabobank</u>			
Aandelen	2.135	-	2.135
Vastrentend	4.746	-	4.746
	<u>6.881</u>	<u>-</u>	<u>6.881</u>
<u>Julius Baer</u>			
Aandelen	2.096	-	2.096
Vastrentend	4.472	-	4.472
	<u>6.568</u>	<u>-</u>	<u>6.568</u>
Totaal beleggingen	<u>13.449</u>	<u>-</u>	<u>13.449</u>

	Kostprijs 01-01-2023	Aankopen	Verkopen	Resultaat boekjaar	Marktwaarde 31-12-2023
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
<u>Rabobank</u>					
Aandelen	2.135	814	-458	192	2.683
Vastrentend	4.746	660	-939	197	4.664
	<u>6.881</u>	<u>1.474</u>	<u>-1.397</u>	<u>389</u>	<u>7.347</u>
<u>Julius Baer</u>					
Aandelen	2.096	1.013	-809	240	2.540
Vastrentend	4.472	1.122	-990	200	4.804
	<u>6.568</u>	<u>2.135</u>	<u>-1.799</u>	<u>440</u>	<u>7.344</u>
Totaal beleggingen	<u>13.449</u>	<u>3.609</u>	<u>-3.196</u>	<u>829</u>	<u>14.691</u>

De kostprijs van de aandelen op 31 december 2023 bedraagt € 13.862.000 (2022: € 13.449.000 na resultaatboeking +/- € 768.000). Het verschil tussen de kostprijs en de marktwaarde is opgenomen als reserve koersverschillen onder punt 10. Eigen Vermogen.

Aan bovengenoemde partijen zijn bankrekeningen gekoppeld welke zijn opgenomen onder de post liquide middelen. Het bedrag binnen de liquide middelen dat betrekking heeft op deze beleggingen bedraagt per 31 december 2023 € 607.000 (2022: € 852.000). De effecten staan ter vrije beschikking van AVROTROS.

Toelichting op de geconsolideerde balans

VLOTTENDE ACTIVA

4. Onderhanden werken en gereed product media-aanbod

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nog niet uitgezonden televisie-, radio en internetprogramma's	27.278	34.136
Herhalingsuitzendingen	-	360
	27.278	34.496
Ontvangen bijdragen van derden	-67	-720
	27.211	33.776

Van desbetreffende voorraad is 98% reeds geplaatst, waarvan 92% in de uitzendschema's 2024 en 6% in de uitzendschema's 2025. Van de overige programma's is door de netcoördinator toegezegd dat ze (deels in 2024, 2025 en deels vanaf 2026) geplaatst gaan worden. Dit was de verwachting op 31 december 2023.

De voorraadafname ten opzichte van 2022 wordt door een aantal mutaties veroorzaakt :

Afname door uitzendingen in 2023 van de programma's zoals: Op zoek naar, Coppelia, de Poli, de Stamhouder, Bestseller Boy en Dag en Nacht.

Toename door productie in 2023 van voorraadtitels zoals: Blauw, Hunted into the Wild Vips, Born Winners en Maestro.

Programma's die niet geplaatst zullen worden of waarvan de licentierechten zijn verlopen worden afgewaardeerd in het desbetreffende jaar en opgenomen bij de directe productiekosten.

Er zijn in 2023 geen titels/bedragen uit de oorspronkelijk voorraad afgeboekt. (2022 € nihil).

De waardering van media-aanbod wordt verminderd met de voor dit media-aanbod ontvangen bijdragen van derden, waarvan de specificatie is te vinden onder toelichting IV.

Van de hieronder genoemde producties is de eerste voorraadwaardering langer dan twee jaar geleden, maar zijn niet afgewaardeerd omdat met de netcoördinator is overeengekomen dat deze worden ingezet:

	31-12-2023
	€ x 1.000
<u>Series/Programma's</u>	
EenVandaag decor	219
<u>Speelfilms</u>	
Marrokaanse bruiloft	80

Vorderingen en overlopende activa

5. Handelsdebiteuren

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nominale vordering	2.284	3.799
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-25	-50
	2.259	3.749

Het saldo openstaande debiteuren is in vergelijking met vorig verslagjaar aanzienlijk lager. Het betreft voor ca. € 1,2 mio de prolongaties van de abonnementen bij de programmabladen, evenals vorig jaar. Overige vorderingen zijn fors lager omdat ultimo 2022 het NPO-fonds nog onderdeel was van de vorderingen en werd gefactureerd, maar via de OCW-gelden wordt uitgekeerd.

Voorziening voor dubieuze debiteuren

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	50	60
Vrijval ten gunste van het resultaat	-25	-10
Boekwaarde per 31 december	25	50

Toelichting op de geconsolideerde balans

6. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzetbelasting	191	183
Dividendbelasting	-	1
Vennootschapsbelasting	2	1
	<u>193</u>	<u>185</u>

Het geringe hogere bedrag te vorderen omzetbelasting betreft met name de vorderingen bij de deelnemingen.

7. Overige vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Rekeningcourant Bindinc.	309	578
Te vorderen OCW bedragen (via SSO)	1.055	251
Vooruitbetaalde voorschotten productiekosten	12	313
Samenwerkingsproject Zondagochtendconcert	71	58
Nog te ontvangen bijdragen en rente	267	135
Nog te ontvangen/te vorderen overig	31	299
	<u>1.745</u>	<u>1.634</u>

De overige vorderingen zijn licht hoger dan vorig verslagjaar. De rekening-courant Bindinc betreft het saldo dat AVROTROS nog te vorderen heeft met betrekking tot de bladen uit het samenwerkingsverband. In 2023 is een deel van de rekening-courant afgerekend.

Te vorderen OCW bedragen betreft de (nog niet uitgekeerde) vergoeding voor uitgezonden programma's. Vooruitbetaalde voorschotten productiekosten waren er nauwelijks in 2023. Nog te ontvangen bijdragen en rente is hoger door met name een hoger resultaat 2023 bij AKN C.V.. Nog te ontvangen/te vorderen overig is met name lager dan ultimo 2022 doordat een vordering bij HMC is vervallen in 2023.

8. Overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nog te ontvangen rente	44	-
Vooruitbetaalde productiekosten	243	88
Vooruitbetaalde huur	248	253
Vooruitbetaalde kosten overig	1.310	1.526
	<u>1.845</u>	<u>1.867</u>

De overlopende activa zijn nagenoeg gelijk aan vorig jaar. De vooruitbetaalde productiekosten zijn hoger, daarentegen zijn de vooruitbetaalde overige kosten waarvan de facturen in 2023 of eerder ontvangen zijn lager.

9. Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geplaatst bij vermogensbeheerders	607	852
Bankiers	21.396	24.407
	<u>22.003</u>	<u>25.259</u>

De liquide middelen zijn belangrijk lager dan vorig jaar. Ultimo 2023 is wederom een bedrag ontvangen via NPO als extra werkkapitaal 2024. Details zijn terug te vinden in het kasstroomoverzicht op pagina 3. De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

Toelichting op de geconsolideerde balans

10. EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Algemene reserve € x 1.000	Reserve voor media-aanbod € x 1.000	Reserve Koersverschillen Beleggingen € x 1.000	Resultaat boekjaar € x 1.000	Totaal € x 1.000
Balans per 1 januari 2023	32.397	5.500	-	-8	37.889
Bestemming resultaat 2022	-	-8	-	8	-
Resultaat 2023	-	-	-	-984	-984
Mutatie reserve koersverschillen	-	-	829	-	829
Balans per 31 december 2023	32.397	5.492	829	-984	37.734
Balans per 31 december 2023	32.397	5.492	829	-984	37.734
Voorstel bestemming resultaat 2023	-	-984	-	984	-
Balans per 31 december 2023 na voorgestelde resultaatbestemming	32.397	4.508	829	-	37.734

In 2023 heeft geen onttrekking ten laste van de algemene reserve plaatsgevonden. De Verenigingsraad heeft de bestemming van het resultaat 2022 vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

De algemene reserve heeft verschillende functies, onder meer voor het opvangen van de gevolgen van bedrijfsrisico's die inherent zijn aan de functie van een omroepvereniging. Deze functies worden ontleend aan het rapport Van der Zwan, prof. dr. A., Naar Vermogen, 1992. De volgende functies worden onderscheiden:

1. Het permanente vermogensbeslag als vermogen ter financiering van de vaste activa en het permanente deel van het werkkapitaal.
2. De bufferfunctie ter opvang van de fluctuaties in inkomsten.
3. Het weerstandsvermogen voor opvang van bedrijfsrisico's.
4. De reservefunctie in geval van liquidatie.

Het minimaal aan te houden vermogen is geen optelsom van het benodigde vermogen per bovengenoemd aspect. Ten behoeve van de reservefunctie als gevolg van liquidatie is een vermogen benodigd dat (conform rapport Van der Zwan) gelijk kan worden gesteld aan een jaarlast salarissen en sociale lasten. Op basis van het resultaat 2023 is een minimaal vermogen benodigd als reservefunctie voor liquidatie van € 32,8 mln-euro. Het benodigde vermogen ten behoeve van de overige aspecten ligt lager.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2023

Over 2023 bedraagt het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening, na afdracht belastingen maar vóór over te dragen reserve voor media-aanbod -/- € 984.000. Het exploitatieresultaat na overdracht en belastingen bedraagt -/- € 984.000.

Voorgesteld wordt het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2023 van -/- € 984.000 als volgt te verwerken:

Een bedrag van € 984.000 wordt onttrokken aan de Reserve voor media-aanbod. Hiermee komt de Reserve voor media-aanbod 2023 op het bedrag van € 4.508.000.

Dit voorstel zal aan de Verenigingsraad op 20 april 2024 worden voorgelegd ter vaststelling.

Toelichting op de geconsolideerde balans

VOORZIENINGEN

Hieronder zijn opgenomen nog niet definitief overeengekomen verplichtingen, waarvan het risico op basis van de huidige kennis zo goed mogelijk is geschat.

11. Personeelsaanspraken

De personeelsaanspraken betreffen langlopende personeelsverplichtingen.

Bij deze voorzieningen is uitgegaan van actuariële veronderstellingen en is uitgegaan van de contante waarde. Voor de berekeningen is, evenals voorgaand boekjaar, een disconteringsvoet van 1% en verwachte toekomstige salarisstijgingen van 2,3% bij TROS Uitgevers en 6% bij AVROTROS gehanteerd. Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen met betrekking tot personeelsaanspraken opgenomen:

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Langlopende personeelsverplichtingen	<u>1.372</u>	<u>1.131</u>

Van het totale bedrag van de voorzieningen is een bedrag van € 268.000 opeisbaar in 2024. Een bedrag van € 586.000 is opeisbaar vanaf 2029.

Langlopende personeelsverplichtingen:

Deze verplichtingen hebben betrekking op de waarde van de verplichtingen uit hoofde van uitgestelde beloningen waarbij rekening is gehouden met diensttijd, leeftijd, het verwachte verloop en sociale lasten. Bij de voorziening jubileumuitkeringen is uitgegaan van actuariële veronderstellingen en is uitgegaan van de contante waarde.

De waarde van de langlopende personeelsverplichtingen is als volgt opgebouwd:

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voorziening reorganisatiekosten personeel	126	14
Voorziening jubileumuitkeringen	859	755
Voorziening loopbaantraject	387	362
	<u>1.372</u>	<u>1.131</u>

Voorziening reorganisatiekosten personeel:

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	14	94
Dotaties	126	10
Betaald	-6	-65
Vrijval	-8	-25
Waarde per 31 december	<u>126</u>	<u>14</u>

Voorziening jubileumuitkeringen:

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	755	645
Dotaties	197	190
Betaald	-60	-39
Vrijval	-33	-41
Waarde per 31 december	<u>859</u>	<u>755</u>

De berekening is op basis van gemiddelde salarissen rekening houdend met vertrekkansen en is de pensioenleeftijd op 68 jaar gesteld. Het aantal fte's ultimo 2023 is duidelijk hoger dan ultimo 2022. Het aandeel WG-lasten is aanzienlijk gedaald ten opzichte van 2022.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Voorziening loopbaantraject:

In de CAO zijn een aantal werkzekerheidsafspraken gemaakt. Onderdeel hiervan is dat er per werknemer een voorziening wordt getroffen van € 200 per jaar voor loopbaanadviezen.

Ultimo 2023 waren er 387 werknemers in dienst (2022: 362).

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	362	369
Dotaties	77	72
Betaald	-35	-19
Vrijval	-17	-60
Waarde per 31 december	<u>387</u>	<u>362</u>

12. Overige voorzieningen

De overige voorzieningen bestaat uit verplichtingen groot onderhoud.

Ultimo boekjaar is de volgende voorziening opgenomen:

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Voorziening groot onderhoud	<u>408</u>	<u>398</u>

De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op een meerjarenonderhoudsplan van 10 jaar.

Voorziening groot onderhoud:

Er is een voorziening gevormd voor het kantoorpand aan de 's-Gravelandseweg, alsmede voor het pand aan de Steijnlaan. Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van beide panden, installaties en dergelijke zijn voorzieningen gevormd. De toevoegingen aan de voorzieningen worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, één en ander zoals blijkt uit de twee meerjarenonderhoudsplannen. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De kosten van het pand aan de 's-Gravelandseweg zijn voor 1/3 deel voor AVROTROS en voor het restant voor KRO-NCRV. De kosten van het pand voor de Steijnlaan komen voor de helft voor rekening van AVROTROS en voor de andere helft voor rekening van KRO-NCRV.

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Waarde per 1 januari	398	453
Dotaties	61	61
Betaald	-51	-116
Waarde per 31 december	<u>408</u>	<u>398</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

Alle kortlopende schulden hebben een looptijd van korter dan een jaar.

13. Overgedragen reserve media-aanbod

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Overgedragen reserve media-aanbod	<u>-</u>	<u>10</u>

Het restant van de reserve die was ontstaan in het boekjaar 2021 is in het jaar 2023 ingezet ten behoeve van de programmering.

Toelichting op de geconsolideerde balans

14. Leveranciers

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd per	11.827	14.133

De schuld aan leveranciers is ultimo 2023 belangrijk lager doordat er minder facturen met betrekking tot productiekosten openstonden dan ultimo vorig boekjaar. Het betreft facturen die ontvangen zijn voor producties die (deels in 2023) zijn aangekocht maar pas vanaf volgend jaar worden uitgezonden, maar nog niet zijn betaald c.q. vervallen per jaareinde. (Zie voor verdere toelichting punt 4: Onderhanden werken en gereed product media-aanbod).

15. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Loonheffing en sociale verzekeringen	1.891	1.733
Omzetbelasting	170	287
	2.061	2.020

Het verschuldigde bedrag aan loonheffing en sociale verzekeringen is duidelijk hoger dan ultimo 2022 omdat het aantal FTE ultimo 2023 ook duidelijk hoger is dan ultimo 2022.

16. Pensioenpremie

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
PNO Media	4	2

17. Overige schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen OCW bedragen	12.000	14.000
Nog te ontvangen facturen productiekosten	1.255	983
Nog te ontvangen facturen freelance personeel	122	52
Nog te ontvangen facturen uitkoopsommen/uitzendrechten	486	2.482
Nog af te dragen aan DPG Media	3.042	3.268
Nog te ontvangen facturen overig/Nog te betalen kosten	1.736	4.704
	18.641	25.489

Het nog af te dragen bedrag aan DPG Media betreft hun aandeel in het resultaat van de uitgeefkern AKN en AS Media en is lager dan 2022.

Ultimo 2023 is er een wederom een bedrag vooruit ontvangen wat betrekking heeft op met name drama-producties die in 2024 of later worden uitgezonden. Dit betreft een extra voorschot werkkapitaal voor het nieuwe jaar ad € 12,0 mio (2022: € 14,0 mio). Aangezien de meeste facturen reeds in 2023 zijn ontvangen is het bedrag aan nog te ontvangen facturen fors lager dan ultimo 2022.

18. Overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen abonnementsgelden	9.051	9.941
Reservering vakantiedagen	998	927
Overige overlopende passiva	185	213
	10.234	11.081

Het bedrag aan vooruit ontvangen abonnementsgelden is duidelijk lager dan ultimo 2022 vanwege de daling in het aantal abonnementen.

Toelichting op de geconsolideerde balans

Niet in de geconsolideerde balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van bedrijfsvoering (bedragen exclusief btw)

- In het kader van de bedrijfsuitoefening waren per 31 december 2023 verplichtingen aangegaan voor de productie van programma's ten bedrage van € 13,7 miljoen. In 2024 vervalt € 12,2 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk in 2026.
- Voor de directe productiekosten programmabladen waren per 31 december 2023 verplichtingen aangegaan ten bedrage van € 8,3 miljoen. In 2024 vervalt € 7,0 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk eind 2025.

Huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease (bedragen exclusief btw)

- De huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease bedragen in totaal € 11,1 miljoen, waaronder de huur van de Witte Kruislaan ad € 10,2 miljoen. In 2024 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 1,6 miljoen. Vanaf 2029 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 5,3 miljoen.

Overige verplichtingen

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. In een aantal geschillen is het financiële belang van de claims van de derde partijen en de uitkomst daarvan voor AVROTROS niet op betrouwbare wijze in te schatten. Voor deze lopende zaken heeft AVROTROS daarom geen voorziening gevormd. AVROTROS is van mening dat voor deze zaken het financiële risico minimaal is.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen significante gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

BATEN

19. Media-aanbod

	2023	2022
Raad van Bestuur van de NPO	€ x 1.000	€ x 1.000
▪ Vergoedingen OCW/Video	95.514	83.455
▪ Vergoedingen OCW/Audio	9.681	9.253
▪ Vergoedingen OCW/Overig Media-aanbod	6.035	5.804
▪ Vergoedingen OCW/Organisatiekosten	12.086	12.158
▪ Vergoedingen OBM/Overig Media-aanbod	3.102	3.344
▪ Vergoedingen OBM/Organisatiekosten	27	27
▪ Vergoedingen OBM/NPO-fonds	1.809	3.272
▪ Inzet Overgedragen Reserve Media-aanbod	10	3.522
	<u>128.264</u>	<u>120.835</u>

20. Programmagebonden eigen bijdragen

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Aan derden doorberekende salarissen	66	271
Bijdrage coproductanten	1.742	1.417
CoBo-fonds	133	131
	<u>1.941</u>	<u>1.819</u>

De bijdrage coproductanten is sterk hoger dan vorig verslagjaar wat te maken heeft met de samenstelling van de programmering waarvan bijdragen onderdeel uitmaken. (Zie voor verdere specificatie toelichting IV. Er zijn, behalve bij de programmabladen in 2023 geen baten ontvangen als gevolg van bartertransacties.

21. Opbrengst programmabladen

Hieronder is verantwoord de opbrengst van de programmabladen, gecorrigeerd met de ont koppeling van de ledencontributie ad € 1.346.000 (2022: € 1.492.000). Het lidmaatschapsgeld bedraagt € 8,50.

22. Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geluidsdragers e.d.	666	435
Uitzendrechten en formats	1.178	1.147
Opbrengst verhuurde panden	529	513
Kabelgelden	792	478
	<u>3.165</u>	<u>2.573</u>

23. Opbrengst verenigingsactiviteiten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Contributies ondersteunende leden	835	864
Ontkoppeling uit abonneegelden	1.346	1.492
	<u>2.181</u>	<u>2.356</u>

De ont koppeling uit abonneegelden is duidelijk lager. Als gevolg van de daling van het aantal lid-abonnees op de programmabladen is het aantal leden gedaald. In navolging van de Mediawet dient het lidmaatschapsgeld van de Vereniging (ten minste € 8,50 per lid) als separate opbrengst te worden verantwoord door de omroepvereniging. Als zodanig worden deze lidmaatschapsgelden vanuit de abonnementenopbrengsten van de uitgeverij overgeheveld naar de Vereniging. Aangezien de Vereniging echter ook kosten maakt voor deze leden is er door het Commissariaat voor de Media vastgesteld dat 10% van deze lidmaatschapsoopbrengsten mogen worden verantwoord als zogenaamde "incassokosten". Deze kosten maken deel uit van de directe productiekosten.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

24. Barteringbaten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Programmabladen HMC	80	83
Programmabladen Bindinc.	-	75
	<u>80</u>	<u>158</u>

Bij de uitgeverijen van de programmabladen worden ten behoeve van marketingdoeleinden bartertransacties afgesloten met verschillende externe partijen. De barthers van Bindinc betreffen het 50% aandeel van AVROTROS, de overige 50% wordt opgenomen bij KRO-NCRV. De barthers van HMC zijn voor 100% voor AVROTROS. De lasten worden voor hetzelfde bedrag opgenomen onder Barteringlasten (toelichting punt 31).

LASTEN

25. Lasten personeel in loondienst

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Lasten personeel in loondienst	<u>36.289</u>	<u>32.757</u>

Dit betreft salarissen, sociale lasten en pensioenpremies van vaste medewerkers. De lasten zijn als totaal duidelijk gestegen ten opzichte van 2022 evenals het gemiddelde aantal fte's. De salariskosten zijn met circa 10% gestegen. Dit wordt veroorzaakt door stijging van het gemiddeld aan fte's, stijgingen door o.a. periodieke verhogingen, CAO-aanpassing per januari 2023 en bedragen van vaststellingsovereenkomsten bij vertrek van medewerkers. De sociale lasten voor de werkgever zijn gestegen ten opzichte van 2022. Dit komt door de stijging van fte's, alsmede hogere premies sociale lasten en pensioen.

De pensioenregeling van de werknemers is ondergebracht bij De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Media PNO. Uitgangspunt is de verplichting die de onderneming heeft uit hoofde van de pensioen-toezegging aan de werknemers. Dit is de PNO Pensioenregeling 1 en betreft een middelloon pensioenregeling. De toezegging bestaat in elk geval uit het voldoen van de verschuldigde pensioenpremie. Daarnaast kan er sprake zijn van andere verplichtingen, zoals die voort kunnen komen uit toezeggingen aan werknemers of pensioenuitvoerder. De jaarlijkse opbouw van de pensioenaanspraken bedraagt 1,875% van het pensioengevend salaris dat is gebaseerd op het brutoloon minus een franchise in 2023 van € 16.322. Het pensioengevend salaris is in 2023 gemaximeerd op € 128.810. De jaarlijkse premie die voor rekening komt van de werkgever bedraagt 17% van het pensioengevend salaris minus de franchise, aangevuld met 2,3% over het salarisdeel boven € 128.810. De bijdrage van de werknemer bedraagt in 2023 7,9%. De hoogte van de premie wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur van het bedrijfstakpensioenfonds op basis van verwacht rendement. De dekkingsgraad van het betrokken bedrijfstakpensioenfonds bedraagt ultimo 2023 volgens opgave van het fonds 113,3%. Op basis van het uitvoeringsreglement heeft de AVROTROS bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

In de sociale lasten is een bedrag begrepen voor pensioenpremie van € 3.472.000 (2022: € 3.042.000).

26. Lasten personeel niet in loondienst

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Lasten personeel niet in loondienst	<u>7.969</u>	<u>8.986</u>

Dit betreft de lasten van de honorering freelancers, uitzendkrachten, zelfstandigen zonder personeel en stagiaires en eventueel het bedrag boven het beloningskader BPPO. De lasten zijn als totaal duidelijk gedaald ten opzichte van 2022. Hierbij opgemerkt dat uitbesteed werk aan bedrijven onder de overige lasten wordt verantwoord.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Algemeen beloningsbeleid

Ondanks het feit dat het niet verplicht is wordt bij het vaststellen van het honorarium voor bestuurders, vrijwillig uitgegaan van een bezoldigingsmaximum conform de Wet normering topinkomens (WNT).

De bezoldigingsmaxima zijn voor 2023 als volgt vastgesteld;

- Algemeen € 223.000 (2022: € 216.000)
- Voorzitter Raad van Toezicht € 33.450 (2022: € 32.400)
- Leden Raad van Toezicht € 22.300 (2022: € 21.600)

Van de presentatoren die een hoger honorarium hebben dan het normbedrag vastgesteld in het Beloningskader Presentatoren Publieke Omroep (BPPO), is het bedrag van de BPPO-norm ten laste van het omroepbedrijf gebracht (publieke middelen) en is het surplus ten laste van de Vereniging gebracht (private middelen). Het totaalbedrag van het surplus in 2023 bedraagt € 0 (2022: € 0). In 2023 waren er geen presentatoren met een bedrag boven de norm.

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

Het bestuur van AVROTROS betreft de directie. Voor de berekening van de bezoldiging van de bestuurders wordt uitgegaan van de voorwaarden conform de Wet normering topinkomens (WNT).

In het verslagjaar heeft de bezoldiging aan de directie (tevens bestuur) € 598.000 (2022: € 584.000) bedragen, die als volgt is samengesteld:

Beloning (inclusief eventuele auto) € 536.000 (2022: € 528.000), pensioenpremie (werkgeversdeel) € 60.000 (2022: € 54.000), belaste onkostenvergoedingen € 2.000 (2022: € 2.000).

De bezoldiging aan de Raad van Toezicht bedraagt € 63.000 (2022 € 53.000). De onkostenvergoedingen betreffen de reiskosten.

De eerder genoemde bedragen hebben betrekking op de volgende bestuursleden en leden van de Raad van Toezicht:

	<u>Functie</u>	<u>Vorm van bezoldiging</u>
<u>Directie:</u>		
B.W.F. Barnas	Mediadirecteur	Salaris en onkostenvergoeding
N. van 't Hooff	Zakelijk directeur	Salaris en onkostenvergoeding
E.G.J. van Stade	Algemeen directeur	Salaris en onkostenvergoeding
<u>Raad van Toezicht:</u>		
E.M.A. Kwaks	Voorzitter Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
H. Bais	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
G.P.H. Huffnagel	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
E.M.J.M. van Nispen	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding
C.B.R. Menso	Lid Raad van Toezicht	Honorarium en onkostenvergoeding

Nevenfuncties:

De Richtlijn Integriteit bevat duidelijke afspraken over nevenfuncties. In zijn algemeenheid mag een medewerker geen nevenfuncties vervullen die in strijd zijn met het belang van AVROTROS.

Alle nevenfuncties van topfunctionarissen en toezichthouders zijn opgenomen op de internetsite van AVROTROS.

Toepassing van de Wet Normering Topinkomens

AVROTROS heeft de Beleidsregels WNT 2023 als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. Alle functies betreffen een voltijds dienstverband, tenzij anders aangegeven. De vergoedingen van genoemde personen zijn marktconform vastgesteld. De gegevens van de beloning zijn inclusief de (eventuele) bijtelling van de leaseauto. De beloning op termijn betreft het werkgeversdeel pensioenpremie. In het kader van toepassing van de WNT worden de gegevens over het verslagjaar openbaar gemaakt, alsmede de vergelijkende cijfers over het voorgaande kalenderjaar, van de volgende topfunctionarissen:

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Openbaarmaking topfunctionaris op grond van artikel 4.1 lid 1 WNT:

Naam functionaris Functie	Aanvang, einde en omvang functie vervulling	Dienst Betrekk ing J/N	Beloning + belastbare vaste en variabele onkosten €	Voorziening beloning betaalbaar op termijn €	Totaal bezoldiging €	Maximum bezoldiging €
2023						
H. Bais Lid RvT*)	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	22.300
B.W.F. Barnas Mediadirrecteur	1/1-31/12 100%	J	169.416	19.747	189.163	223.000
N. van 't Hooft Zakelijk directeur	1/1-31/12 100%	J	175.798	19.650	195.448	223.000
G.P. Huffnagel Lid RvT	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	22.300
E.M.A. Kwaks Voorzitter	1/1-31/12	N	17.285	-	17.285	33.450
C.R.B. Menso Lid RvT	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	22.300
E.M.J.M. van Nispen Lid RvT	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	22.300
E.G.J. van Stade Algemeen directeur	1/1-31/12 100%	J	193.678	20.167	213.845	223.000

Naam functionaris Functie	Aanvang, einde en omvang functie vervulling	Dienst Betrekk ing J/N	Beloning + belastbare vaste en variabele onkosten €	Voorziening beloning betaalbaar op termijn €	Totaal Bezoldiging €	Maximum bezoldiging €
2022						
H. Bais Lid RvT*)	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	21.600
B.W.F. Barnas Mediadirrecteur	1/1-31/12 100%	J	164.670	17.881	182.551	216.000
N. van 't Hooft Zakelijk directeur	1/1-31/12 100%	J	177.117	17.858	194.975	216.000
G.P. Huffnagel Lid RvT	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	21.600
E.M.A. Kwaks Voorzitter/Lid RvT	1/1-31/12	N	15.365	-	15.365	28.849
C.R.B. Menso Lid RvT	1/10-31/12	N	2.881	-	2.881	5.444
E.M.J.M. van Nispen Lid RvT	1/1-31/12	N	11.525	-	11.525	21.600
E.G.J. van Stade Algemeen directeur	1/1-31/12 100%	J	188.578	18.376	206.954	216.000

*) RvT: Raad van Toezicht

Toelichting:

Er zijn in 2023 en 2022 bij de topfunctionarissen geen overschrijdingen geweest van de in de WNT vastgestelde norm.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

27. Facilitaire lasten productie

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Facilitaire lasten productie	27.652	24.474

Dit betreft de lasten van de facilitaire productiekosten voor in het boekjaar uitgezonden media-aanbod. De lasten zijn als totaal licht gestegen ten opzichte van 2022. De kosten hebben onder meer betrekking op facilitaire kosten zoals verbindingskosten, studioskosten, montagekosten, opnametechniek en overige programmakosten.

28. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Bedrijfsgebouwen en terreinen	417	387
Inventaris en inrichting	99	152
Andere vaste bedrijfsmiddelen	727	557
Totaal dienstbaar aan de bedrijfsuitoefening	1.243	1.096
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	456	441
	1.699	1.537

29. Rechten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Rechten	2.394	2.371

Dit betreft de lasten van de rechten voor in het boekjaar uitgezonden media-aanbod. De lasten zijn als totaal fractioneel gestegen ten opzichte van 2022, mede omdat er meer media-aanbod is geplaatst dan afgelopen verslagjaar.

30. Lasten buitenproducenten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Lasten buitenproducenten	64.035	64.098

Deze post bestaat uit de kosten van buitenproducenten van het in het boekjaar uitgezonden media-aanbod. De kosten hebben onder meer betrekking de kosten die betrekking hebben op contracten met externe producenten, en overige aan derden betaalde programmakosten. De totale lasten media-aanbod zijn nagenoeg gelijk aan vorig verslagjaar en wordt, evenals afgelopen jaar, veroorzaakt door het hoge bedrag aan geplaatste titels (met name dramaproducties) in het uitzendschema.

In het totale bedrag aan kosten voor media-aanbod over 2023 is geen bedrag aan afwaardering op voorraden opgenomen (2022: € nihil).

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

Onafhankelijk Product:

Onderdeel van de totale lasten die zijn opgenomen bij de directe productiekosten media-aanbod bestaat uit Europese producties die kunnen worden aangemerkt als onafhankelijke productie als bedoeld in artikelen 2.116 tot en met 2.121 MW 2008.

In 2023 zijn 189 titels geproduceerd met onafhankelijke producenten (2022: 213 titels).

In 2023 is € 67.206.000 (2022 € 66.612.000) besteed aan onafhankelijke producties en is als volgt opgebouwd:

	2023	2022	2022 NPO
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Directe lasten vergoed aan buitenproducenten	62.615	62.595	64.075
Interne lasten door media-instelling			
Lasten personeel in loondienst	895	672	1.035
Lasten personeel niet in loondienst	906	648	876
Facilitaire lasten (excl. afschrijvingen)	173	183	512
Afschrijvingen	-	-	-
Rechten	1.205	1.639	2.077
Overige lasten	983	574	773
Toerekening organisatiekosten	429	301	463
	<u>67.206</u>	<u>66.612</u>	<u>69.811</u>

De vergelijkende cijfers betreffen enerzijds de opstelling zoals afgelopen jaar opgenomen in het Financieel Verslag AVROTROS 2022 en zoals aangeleverd in de Feiten & Cijfers en anderzijds de opstelling na aanpassingen van NPO bij de Feiten & Cijfers 2022.

Directe productiekosten programmabladen

Deze post bestaat uit de directe kosten bestemd voor het uitgeven en samenstellen van de programmabladen. Het betreft met name freelance-personeelskosten, marketingkosten en druk- en verzendkosten.

Directe kosten Vereniging

In de directe kosten Vereniging zitten o.a. de kosten voor de domein Familie. De salariskosten voor dit domein zijn onder lonen en salarissen opgenomen.

Directe productiekosten nevenactiviteiten

Deze post bestaat uit de directe kosten nevenactiviteiten en betreffen met name de kosten met betrekking tot 's-Gravelandseweg 80.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

31. Barteringlasten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Programmabladen HMC	80	83
Programmabladen Bindinc.	-	75
	<u>80</u>	<u>158</u>

Bij de uitgeverijen van de programmabladen worden ten behoeve van marketingdoeleinden bartertransacties afgesloten met verschillende externe partijen. De barthers van Bindinc betreffen het 50% aandeel van AVROTROS, de overige 50% wordt opgenomen bij KRO-NCRV. De barthers van HMC zijn voor 100% voor AVROTROS. De baten worden voor hetzelfde bedrag opgenomen onder de Barteringbaten (toelichting punt 24).

32. Overige lasten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Overige lasten	<u>18.920</u>	<u>16.404</u>

Deze kosten hebben onder andere betrekking op huisvesting, onderhoud, energie, gemeentelijke belastingen en overige algemene kosten, zoals kantoorkosten, ICT-kosten, afdelingskosten en dergelijke, maar ook op kosten voor in het boekjaar uitgezonden media-aanbod welke niet onder post 25 tot en met 30 vallen, maar ook reis-, verblijf en representatiekosten van zowel vaste als freelance medewerkers. De totale overige lasten zijn belangrijk hoger dan vorig verslagjaar en wordt o.a. veroorzaakt door meer uitbesteed werk aan bedrijven en minder aan zelfstandigen die worden verantwoord onder 'Lasten personeel niet in loondienst' onder post 25 en overige programmakosten door het hogere bedrag aan geplaatste titels (hogere omzet) in het uitzendschema.

De kosten voor onafhankelijke accountant met betrekking tot de controle van de jaarrekening, alsmede adviezen zijn hieronder weergegeven. De controlerend onafhankelijke accountant is PricewaterhouseCoopers Accountants N.V..

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
▪ Onderzoek van de jaarrekening	123	129
▪ Andere controleopdrachten	10	11
▪ Adviesdiensten op fiscaal terrein	34	18
	<u>167</u>	<u>158</u>

Bovenstaande honoraria betreffen de werkzaamheden die bij AVROTROS en de in de consolidatie betrokken maatschappijen zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in artikel 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties) en de in rekening gebrachte honoraria van het gehele netwerk waartoe de accountantsorganisatie behoort. Deze honoraria hebben betrekking op het onderzoek van de jaarrekening over het boekjaar, werkzaamheden/fiscaal advies met betrekking ANBI-status en verrekenbare verliezen en de aangiften vennootschapsbelasting tot en met het boekjaar, ongeacht of de werkzaamheden reeds gedurende het boekjaar zijn verricht.

Toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening

33. Financieel resultaat

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Resultaat vorderingen die tot de vaste activa behoren	-106	13
Rentebaten uit liquiditeiten	103	-
Rentebaten en resultaat uit beleggingen	209	487
Waardeverandering van beleggingen resp. effecten	16	-856
Rentelasten en soortgelijke lasten	-	-35
	<u>222</u>	<u>-391</u>

In 2023 zijn er, evenals in 2022, diverse posities in de beleggingsportefeuille gewisseld, waardoor er resultaten zijn gerealiseerd. De financiële resultaten over 2023 zijn, in lijn met de ontwikkelingen op de financiële markten, weer gestegen en hebben positieve resultaten opgeleverd, waar in 2022 deze nog negatief waren.

Wat betreft de rentelasten was er tot en met juli 2022, sprake van negatieve rente boven een bepaald banksaldo. Vanaf 2023 zijn er weer rentebaten ontvangen.

34. Belastingen

AVROTROS is over het boekjaar geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

Voor zover bij deelnemingen sprake is van belastingplicht, is de belasting berekend over het resultaat voor belastingen tegen het geldende tarief. De onder deze post opgenomen belasting heeft uitsluitend betrekking op de verschuldigde belasting over de fiscale winsten van de deelneming TROS Uitgevers B.V.. De belasting is berekend tegen het geldende tarief (19%).

35. Aantal medewerkers

Op basis van gemiddelde bezetting in het huidige boekjaar had het omroepbedrijf 343 fte's (363 medewerkers), de Vereniging AVROTROS 13 fte's (14 medewerkers), Nevenactiviteiten (inclusief aandeel Stichting AKN) 6 fte's (6 medewerkers) en TROS Uitgevers B.V. 22 fte's (29 medewerkers).

In totaal ging het om gemiddeld 384 fte's (412 medewerkers) in dienstverband werkzaam (2022: 364 fte's en 397 medewerkers).

Ultimo huidig boekjaar had het omroepbedrijf 353 fte's (373 medewerkers), de Vereniging AVROTROS 13 fte's (14 medewerkers), Nevenactiviteiten (inclusief aandeel Stichting AKN) 6 fte's (6 medewerkers) en TROS Uitgevers B.V. 22 fte's (27 medewerkers).

In totaal ging het om 394 fte's (420 medewerkers) in dienstverband werkzaam (2022: 367 fte's en 397 medewerkers).

Van de genoemde medewerkers is niemand werkzaam in het buitenland.

Een uitsplitsing naar directe en organisatiekosten, alsmede naar neven- en verenigingsactiviteiten is te vinden in toelichting I.

Enkelvoudige balans per 31 december 2023
(Na resultaatbestemming)

ACTIVA		31-12-2023	31-12-2022
		€ x 1.000	€ x 1.000
Vaste activa			
Materiële vaste activa			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		559	973
Inventaris en inrichting		459	530
Andere vaste bedrijfsmiddelen		2.473	1.734
Niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar		8.274	8.404
		11.765	11.641
Financiële vaste activa			
Deelnemingen	36.	1.910	2.308
Beleggingen		14.691	13.449
		16.601	15.757
Vlottende activa			
Onderhanden werken en gereed product media-aanbod		27.211	33.776
Vorderingen en overlopende activa			
Handelsdebiteuren	37.	1.785	3.292
Belastingen en premies sociale verzekeringen	38.	183	184
Overige vorderingen	39.	1.733	1.332
Overlopende activa	40.	1.636	1.650
		5.337	6.458
Liquide middelen	41.	16.645	19.257
TOTAAL		77.559	86.889
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve		32.397	32.397
Reserve voor media-aanbod		4.508	5.492
Reserve Koersverschillen Beleggingen		829	-
	42.	37.734	37.889
Voorzieningen			
Personeelsaanspraken	43.	1.289	1.052
Overige voorzieningen		408	398
		1.697	1.450
Kortlopende schulden en overlopende passiva			
Overgedragen Reserve Media-aanbod		-	10
Leveranciers	44.	11.735	14.056
Schulden aan deelnemingen	45.	1	14
Belastingen en premies sociale verzekeringen	46.	1.933	1.875
Pensioenpremie		4	2
Overige schulden	47.	18.574	25.323
Overlopende passiva	48.	5.881	6.270
		38.128	47.550
TOTAAL		77.559	86.889

Enkelvoudige exploitatierekening 2023
(Categoriale indeling)

	2023		2022	
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Baten				
Vergoedingen OCW	123.316		110.670	
Omroepbrede Middelen	4.938		6.643	
Inzet overgedragen reserve media-aanbod	10		3.522	
<i>Subtotaal baten media-aanbod</i>	128.264		120.835	
Programmagebonden eigen bijdrage	1.941		1.819	
Opbrengst programmabladen	49. 13.878		14.945	
Opbrengst overige nevenactiviteiten	50. 3.222		2.629	
Opbrengst verenigingsactiviteiten	2.181		2.356	
Barteringbaten	-		75	
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>		149.486		142.659
Lasten				
Lasten personeel in dienst	51. -33.907		-30.395	
Lasten personeel niet in dienst	-7.689		-8.711	
Facilitaire lasten productie	-22.315		-19.064	
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-1.672		-1.519	
Rechten	-2.394		-2.371	
Lasten buitenproducenten	-64.035		-64.098	
Barteringslasten	-		-75	
Overige lasten	-18.625		-16.058	
<i>Som der bedrijfslasten</i>		-150.637		-142.291
Bedrijfsresultaat		-1.151		368
Financieel resultaat		167		-376
Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening		-984		-8
Vennootschapsbelasting		-		-
Over te dragen reserve voor media-aanbod		-		-
Exploitatieresultaat na overdracht en belastingen		-984		-8
FTE gemiddeld	52.	362		341
FTE ultimo	52.	372		344

Toelichting op de enkelvoudige balans

Algemeen

Voor zover posten in de enkelvoudige balans belangrijk afwijken van posten van de geconsolideerde balans wordt hieronder een toelichting opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar pagina 10 en verder van de toelichting op de geconsolideerde balans.

VASTE ACTIVA

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

36. Deelnemingen

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Boekwaarde per 1 januari	2.308	2.253
Ontkoppeling lidmaatschapsgelden (na aftrek kosten)	675	767
Kapitaalopname/dividenduitkering	-4.057	-4.057
Aandeel in resultaat	2.984	3.345
Boekwaarde per 31 december	1.910	2.308

	Belang	Aandeel in het resultaat	Boekwaarde 31-12-2023
		€ x 1.000	€ x 1.000
▪ TROS Uitgevers B.V.	100%-belang in het kapitaal	27	419
▪ Hilversumse Media Compagnie C.V.	Commanditair belang en aandeel in de winst van 99%	2.898	971
▪ AKN C.V.	Commanditair belang en aandeel in de winst van 25%	-	-
▪ Bindinc. B.V.	25%-belang in het kapitaal	59	61
▪ Quattro Voci B.V.	25%-belang in het kapitaal	-	5
▪ Mediastaete C.V.	Commanditair belang van 25%	-	454
		2.984	1.910

Het commanditaire belang in Mediastaete C.V. is gewaardeerd op kostprijs.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen en overlopende activa

37. Handelsdebiteuren

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nominale vordering	1.785	3.292
Voorziening voor dubieuze debiteuren	-	-
	1.785	3.292

38. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Omzetbelasting	183	183
Dividendbelasting	-	1
	183	184

Toelichting op de enkelvoudige balans

39. Overige vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Rekening-courant Bindinc.	309	578
Te vorderen OCW bedragen	1.055	251
Vooruitbetaalde voorschotten productiekosten	-	273
Samenwerkingsproject Zondagochtendconcert	71	58
Nog te ontvangen bijdragen en rente	267	135
Nog te ontvangen/te vorderen overig	31	37
	<u>1.733</u>	<u>1.332</u>

40. Overlopende activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Nog te ontvangen rente	44	-
Vooruitbetaalde productiekosten	213	68
Vooruitbetaalde huur	248	253
Vooruitbetaalde kosten overig	1.131	1.329
	<u>1.636</u>	<u>1.650</u>

41. Liquide middelen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geplaatst bij vermogensbeheerders	607	852
Bankiers	16.038	18.405
	<u>16.645</u>	<u>19.257</u>

42. EIGEN VERMOGEN

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

	Algemene reserve	Reserve voor media- aanbod	Reserve Koers- verschillen Beleggingen	Resultaat boekjaar	Totaal
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Balans per 1 januari 2023	32.397	5.500	-	-8	37.889
Bestemming resultaat 2022	-	-8	-	8	-
Resultaat 2023	-	-	-	-984	-984
Mutatie reserve koers- verschillen	-	-	829	-	829
Balans per 31 december 2023	<u>32.397</u>	<u>5.492</u>	<u>829</u>	<u>-984</u>	<u>37.734</u>
Balans per 31 december 2023	32.397	5.492	829	-984	37.734
Voorstel bestemming resultaat 2023	-	-984	-	984	-
Balans per 31 december 2023 na voorgestelde resultaatbestemming	<u>32.397</u>	<u>4.508</u>	<u>829</u>	<u>-</u>	<u>37.734</u>

In 2023 heeft geen onttrekking ten laste van de algemene reserve plaatsgevonden. De Verenigingsraad heeft de bestemming van het resultaat 2022 vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Toelichting op de enkelvoudige balans

43. VOORZIENINGEN

Personeelsaanspraken:

De personeelsaanspraken bestaan uit langlopende personeelsverplichtingen.

Ultimo boekjaar zijn de volgende voorzieningen met betrekking tot personeelsaanspraken opgenomen:

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Overige langlopende personeelsverplichtingen	1.289	1.052

Van het totale bedrag van de voorzieningen is een bedrag van € 251.000 opeisbaar in 2024.

Een bedrag van € 560.000 is opeisbaar vanaf 2029.

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar toelichting 11 vanaf pagina 15.

KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA

44. Leveranciers

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Verschuldigd aan leveranciers	11.735	14.056

45. Schulden aan deelnemingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Hilversumse Media Compagnie C.V.	1	14

46. Belastingen en premies sociale verzekeringen

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Loonheffing en sociale verzekeringen	1.778	1.608
Omzetbelasting	155	267
	1.933	1.875

47. Overige schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen OCW bedragen	12.000	14.000
Nog te ontvangen facturen productiekosten	1.188	828
Nog te ontvangen facturen freelance personeel	122	52
Nog te ontvangen facturen uitkoopsommen/uitzendrechten	486	2.482
Nog af te dragen aan DPG Media	3.042	3.268
Nog te ontvangen facturen overig	1.736	4.693
	18.574	25.323

Toelichting op de enkelvoudige balans

48. Overlopende passiva

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€ x 1.000	€ x 1.000
Vooruit ontvangen abonnementsgelden	4.879	5.339
Reservering vakantiedagen	998	927
Overlopende passiva	4	4
	<u>5.881</u>	<u>6.270</u>

Niet in de enkelvoudige balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen uit hoofde van bedrijfsvoering (bedragen exclusief btw)

- In het kader van de bedrijfsuitoefening waren per 31 december 2023 verplichtingen aangegaan voor de productie van programma's ten bedrage van € 13,7 miljoen. In 2024 vervalt € 12,2 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk in 2026.
- Voor de directe productiekosten programmabladen waren per 31 december 2023 verplichtingen aangegaan ten bedrage van € 2,1 miljoen. In 2024 vervalt € 1,9 miljoen aan verplichtingen. Het overige deel eindigt uiterlijk eind 2025.

Huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease (bedragen exclusief btw)

- De huurverplichtingen en verplichtingen uit hoofde van operational lease bedragen in totaal € 11,0 miljoen, waaronder de huur van de Witte Kruislaan ad € 10,2 miljoen. In 2024 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 1,5 miljoen. Vanaf 2029 vervallende huur- en leasetermijnen bedragen € 5,3 miljoen.

Overige verplichtingen

Als gevolg van uitzendingen hebben enkele derde partijen rechtszaken aangespannen tegen AVROTROS. In een aantal geschillen is het financiële belang van de claims van de derde partijen en de uitkomst daarvan voor AVROTROS niet op betrouwbare wijze in te schatten. Voor deze lopende zaken heeft AVROTROS daarom geen voorziening gevormd. AVROTROS is van mening dat voor deze zaken het financiële risico minimaal is.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen significante gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

Toelichting op de enkelvoudige exploitatierekening

Algemeen

Voor zover posten in de enkelvoudige exploitatierekening belangrijk afwijken van de geconsolideerde exploitatierekening wordt hieronder een toelichting opgenomen. Voor het overige wordt verwezen naar pagina 19 en verder van de toelichting op de geconsolideerde exploitatierekening.

BATEN

49. Opbrengst programmabladen

Hieronder is de omzet van de programmabladen AVROBode, TeleVizier, TVFilm en TVZ.nl verantwoord. Daarnaast is het nettoresultaat van de deelnemingen TROS Uitgevers B.V. en de Hilversumse Media Compagnie C.V., zijnde het nettoresultaat van de programmabladen TROSKompas, TVKrant en Radar+, onder deze post verantwoord, conform het Handboek Financiële Verantwoording Publieke Omroep. Hierbij is rekening gehouden met de bruto ontkoppeling lidmaatschapsgelden ad € 1.346.000 (2022: € 1.492.000).

50. Opbrengst overige nevenactiviteiten

	2023	2022
	€ x 1.000	€ x 1.000
Geluidsdragers e.d.	666	435
Uitzendrechten en formats	1.178	1.147
Opbrengst verhuurde panden (inclusief intercompany)	586	569
Kabelgelden	792	478
	<u>3.222</u>	<u>2.629</u>

LASTEN

51. Lasten personeel in dienst

Onderdeel van de lasten personeel in dienst zijn de sociale lasten.
In de sociale lasten is een bedrag begrepen voor pensioenpremie van € 3.244.000 (2022: € 2.822.000).

52. Aantal medewerkers

Op basis van gemiddelde bezetting in het huidige boekjaar waren 362 fte's (383 medewerkers) in dienstverband werkzaam (gemiddelden 2022: 341 fte's en 366 medewerkers).

Ultimo huidig boekjaar waren 372 fte's (393 medewerkers) in dienstverband werkzaam (ultimo 2022: 344 fte's en 368 medewerkers).

Van de genoemde medewerkers is niemand werkzaam in het buitenland.

Voor een nadere uitsplitsing wordt verwezen naar toelichting I.

Nadere toelichtingen/specificaties

Op de volgende pagina's zijn, conform het Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, uitgegeven door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, geldend voor de omroepinstellingen, de volgende toelichtingen/specificaties opgenomen:

Toelichtingen/specificaties

- I. Toelichting op geconsolideerde exploitatierekening 2023 volgens categoriale indeling (Model IV)
- II. Kosten per genre 2023 (Model IX)
- III. Toelichting op nevenactiviteiten 2023 per cluster (Model VI)
- IV. Sponsorbijdragen en bijdragen van derden 2023 (Model VII)
- V. Bartering-contracten 2023 (Model VIII)
- VI. Exploitatierekening 2023 Programmabladen
- VII. Exploitatierekening 2023 Deelnemingen
- VIII. Exploitatierekening 2023 Cluster 1 en 7
- IX. Verklaring governance en interne beheersing

TOELICHTING I

TOELICHTING OP GECONSOLIDEERDE EXPLOITATIEREKENING 2023 VOLGENS CATEGORIALE INDELING (MODEL IV)

(bedragen x € 1.000)	Media aanbod	Neven-act.	Ver. act.	Organisatie kosten	Totaal 2023	Totaal 2022
Baten						
Vergoedingen OCW	111.230	-	-	12.086	123.316	110.670
Omroepbrede Middelen	4.911	-	-	27	4.938	6.643
Inzet overgedragen reserve media-aanbod	10	-	-	-	10	3.522
Subtotaal baten media-aanbod	116.151	-	-	12.113	128.264	120.835
Programmagebonden eigen bijdragen	1.941	-	-	-	1.941	1.819
Opbrengst programmabladen	-	22.209	-	-	22.209	23.434
Opbrengst overige nevenactiviteiten	-	3.165	-	-	3.165	2.573
Opbrengst Verenigingsactiviteiten	-	-	2.181	-	2.181	2.356
Barteringbaten	-	80	-	-	80	158
Som der bedrijfsopbrengsten	118.092	25.454	2.181	12.113	157.840	151.175
Lasten						
Lasten personeel in loondienst	25.541	4.824	781	5.143	36.289	32.757
Lasten personeel niet in loondienst	7.679	281	9	-	7.969	8.986
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	13.027	10.716	3.909	-	27.652	24.474
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-	484	-	1.215	1.699	1.537
Rechten	2.394	-	-	-	2.394	2.371
Lasten buitenproducent	64.015	-	20	-	64.035	64.098
Barteringlasten	-	80	-	-	80	158
Overige lasten	8.947	1.983	2.274	5.716	18.920	16.404
Som der bedrijfslasten	121.603	18.368	6.993	12.074	159.038	150.785
BEDRIJFSRESULTAAT	3.511-	7.086	4.812-	39	1.198-	390
Financieel resultaat	-	51-	-	273	222	391-
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	3.511-	7.035	4.812-	312	976-	1-
Vennootschapsbelasting	-	8-	-	-	8-	7-
Toerekening resultaat neven- en verenigingsact aan media-aanbod	2.527	7.027-	4.812	312-	-	-
Over te dragen reserve voor media-aanbod	-	-	-	-	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	984-	-	-	-	984-	8-
FTE gemiddeld	280	28	13	63	384	364
FTE ultimo	289	28	13	64	394	367

TOELICHTING II

KOSTEN PER GENRE 2023 (model IX)

(bedragen in € x 1.000)

Genre	Totaal Media-aanbod
1. Journalistiek	20.997
2. Sport	2.117
3. Cultuur	34.712
4. Amusement	7.801
5. Kennis en Educatie	14.556
6. Levensbeschouwing	2
7. Documentaire	1.977
8. Human Interest	8.159
9. Fictie	31.282
Overige Media-aanbod	-
Totaal	121.603

TOELICHTING III

TOELICHTING OP NEVENACTIVITEITEN 2023 PER CLUSTER (MODEL VI)

x € 1.000,-	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 3	Cluster 6	Cluster 7	Totaal Nevenact
Baten						
Opbrengst programmabladen	-	-	22.209	-	-	22.209
Opbrengst overige nevenactiviteiten	1.860	529	-	-	776	3.165
Barteringbaten	-	-	80	-	-	80
Som der bedrijfsopbrengsten	1.860	529	22.289	-	776	25.454
Lasten						
Lasten personeel in loondienst	-	-	4.824	-	-	4.824
Lasten personeel niet in loondienst	-	-	281	-	-	281
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	61	-	10.655	-	-	10.716
Afschrijvingen op materiële vaste activa	-	456	28	-	-	484
Barteringslasten	-	-	80	-	-	80
Overige lasten	-	24	1.959	-	-	1.983
Som der bedrijfslasten	61	480	17.827	-	-	18.368
BEDRIJFSRESULTAAT	1.799	49	4.462	-	776	7.086
Financieel resultaat	-	-	55	-106	-	-51
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	1.799	49	4.517	-106	776	7.035
Vennootschapsbelasting	-	-	-8	-	-	-8
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	1.799	49	4.509	-106	776	7.027

Cluster 1. De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats buiten de publieke media-opdracht.

Cluster 2. Het verhuren van personeel of middelen, waaronder mede te verstaan het produceren van AV-materiaal voor derden.

Cluster 3. Het op de markt (laten) brengen van bladen.

Cluster 4. Het verkopen van producten of diensten van derden.

Cluster 5. Het houden van een webshop.

Cluster 6. Het oprichten van, of voor >20% deelnemen in, een entiteit.

Cluster 7. Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten; overig (beleggingen, kabelgelden, Sekam, Videma, etc.)

TOELICHTING IV
SPONSORBIJDRAGEN EN BIJDRAGEN VAN DERDEN 2023 (model VII)

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000			
			totale bijdrage	CoBo	Media-fonds	overige derden
Televisie						
NPO-fonds						
De Stamhouder (ext fin)	10	NPO Fonds				1.020
De Stamhouder meerkosten covid (ext fin)	10	NPO Fonds				108
Bestseller Boy (ext fin)	3	NPO Fonds				365
Bijdragen NPO-fonds						1.493
CoBo-fonds						
Prinsengrachtconcert 2023	1	Cobofonds	46	46		
Uitmarkt 2023	1	Cobofonds	30	30		
Musical Awards: The Kick-Off live Uitmarkt (correctie eerdere jaren)	1	Cobofonds				
Muziekfeest van het jaar 2023	1	Cobofonds	57	57		
Bijdragen CoBo			133	133		
Overige derden						
Het Kerst Muziekgala 2023	1	St. Meer Muziek in de Klas	811			811
Wie is de ~Mol?	10	Bruna	8			8
Herinneringen voor het leven – stop dementie	1	Alzheimer Nederland	12			12
Pride Amsterdam 2023	1	OUT TV/RTV NH/AT5/POA	4			4
Op zoek naar Danny & sandy	5	Vriendenloterij	275			275
Coppelia	1	Stmuleringsfonds	400			400
Bijdragen van overige derden			1.510			1.510
Overige programmaopbrengsten						
Op zoek naar Danny & Sandy	5	Kaartverkoop	16			16
Junior Songfestival Nationale Finale 2023	1	Kaartverkoop	55			55
Tussen Kunst & Kitsch 2023	18	kaartverkoop	58			58
Muziekfeest van het jaar 2023	1	kaartverkoop	27			27
Gouden Televizier Ring Gala 2023	1	kaartverkoop	31			31
Overige programmaopbrengsten			187			187
Opbrengsten gebruiksrechten						
Eurovisie Songfestival 2023	3	Sound of Data	20			20
Op zoek naar Danny & Sandy	5	Sound of Data	3			3
Gouden Televizier Ring Gala 2023	1	Sound of Data	12			12
Opbrengsten gebruiksrechten			35			35
Totaal exploitatierekening TV			1.865	133	1.732	1.493
Radio						
Overige programmaopbrengsten						
Rob & Wijnand	1	Kaartverkoop	10			10
Overige programmaopbrengsten			10			10
Totaal exploitatierekening Radio			10			10
Internet						
NPO-fonds						
Katwalk - Online 2023	1	NPO Fonds				265
Zeg Paus Mag Ik M'n Kunst Terug? - Online 2023	1	NPO Fonds				18
Slapeloze Nachten - Online 2023	1	NPO Fonds				25
Een Mam Met Weinig Woorden - Online 2023	1	NPO Fonds				8
Bijdragen NPO-fonds						316
Totaal exploitatierekening Internet						316
Totaal aansluiting exploitatierekening			1.875	133	1.742	1.809
Bijdragen van programma's die per ultimo 2023 in mindering zijn gebracht op de voorraad						
Televisie						
Wie is de Mol serie 2024	1	kaartverkoop	3			3
Tussen Kunst & Kitsch	8	kaartverkoop	10			10
Tussen Kunst & Kitsch 2024	8	kaartverkoop	54			54
Totaal exploitatierekening TV			67			67
Totaal aansluiting "vermindering van voorraad" in balans			67			67

TOELICHTING IV**SPONSORBIJDAGEN EN BIJDAGEN VAN DERDEN 2023 (model VII) (VERVOLG)**

Titel Media-aanbod	# afl.	naam organisatie	specificatie bijdragen van derden in € x 1.000				NPO- fonds
			totale bijdrage	CoBo	Media- fonds	overige derden	
Bijdragen rechtstreeks uitbetaald aan buitenproducent (deze bijdragen worden rechtstreeks aan producenten betaald. Als zodanig worden deze bijdragen niet als aparte opbrengsten in de staat van baten en lasten weergegeven)							
CoBo-fonds							
2 Kleine kleutertjes (ext fin)	1	Cobo / Johan Nijenhuis & Co	312	312			
Teledoc Campus 2021 : Spiegel (ext fin)	1	Cobo / Column Projects	25	25			
Close Up: de Koninklijke Republiek (ext fin)	1	Cobo / Marionette bv	145	145			
Waar is Anne Frank (ext fin)	1	Cobo / Topkapi Films B.V.	230	230			
Bijdragen CoBo		CoBo/Diversen	712	712			
Bijdragen overige derden							
Herinneringen voor het leven - stop dementie (ext fin)	1	Stichting Alzheimer Nederland	370			370	
Coppelia productie (ext fin)	3	Filmfonds, MDM, MBB, DFFF etc	2.416			2.416	
2 Kleine kleutertjes (ext fin)	1	o.a. Filmfonds, Abraham Tuschinski Fonds	2.245			2.245	
Ivo op zondag voorjaar 2023 (ext fin)	10	Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds	423			423	
Ivo op zondag najaar 2023 (ext fin)	10	Stichting Prins Bernhard Cultuurfonds	424			424	
Maestro serie 7 uitzendingen 2023 (ext fin)	4	Vriendenloterij, Pr. Bernhard Cult.fonds	143			143	
Teledoc Campus 2021 : Spiegel	1	Filmfonds	15			15	
Close Up: de Koninklijke Republiek	1	Incentive ned. Filmfonds, Fonds 21, Cobo	131			131	
Muziekfeest van het jaar 2023	1	8Ball Music	633			633	
De Stamhouder	10	NFF Incentive, NPO fonds	2.881			2.881	
Besteller Boy	3	Filmfonds, CBS	1.260			1.260	
Reimerswaal extra wegens covid	8	o.a. Filmfonds, Lemming, Belg tax shelter	78			78	
Reimerswaal	8	o.a. Filmfonds, Lemming, VRT, Screen Flanders	2.042			2.042	
Waar is Anne Frank	1	Anne Frank Foundation en vele anderen	16.933			16.933	
Bijdragen overige derden		Filmfonds en diversen	29.994			29.994	
Totaal ontvangen bijdragen derden door buitenproducent		----->	30.706	712		29.994	

TOELICHTING V**BARTERING-CONTRACTEN 2023 (model VIII)**

(bedragen in € x 1.000)						
Nr	Participant barterovereenkoms	Aanvang	Einde	Prestatie aan de omroepinstelling	Prestatie door de omroepinstelling	Factuur bedrag
Hilversumse Media Compagnie C.V. (Titels: TrosKompas, TV Krant en RADAR+)						
1	Roularta Media Nederland B.V.	01-01-2023	31-12-2023	Bijsluiters bij Landleven en PLUS Magazine	Bijsluiters bij TrosKompas en RADAR+	58
2	Hearst Netherlands B.V.	01-01-2023	31-12-2023	Tweewekelijkse column Quest vraag en antwoord in TrosKompas	Advertentiepagina's bij TrosKompas en TVKrant	22
Subtotaal Hilversumse Media Compagnie C.V.						80
Bindinc. (Titels: KRO Magazine, Mikrogids, NCRV gids, AVRObode, Televizier, TVZ.nl en TV Flim) *)						
Subtotaal Bindinc.						
TOTAAL BARTERS AVROTROS						80

*) Toelichting

Bindinc. sluit ten behoeve van marketing doeleinden barters af met verschillende externe partijen.

Dit jaar is de bartering nihil bij Bindinc.

50% van de barterwaarde is voor rekening van KRONCRV en 50% is voor rekening van AVROTROS

TOELICHTING VI

EXPLOITATIEREKENING 2023 Programmabladen

TOTAAL

(bedragen in € x 1.000)	Totaal 2023	Totaal 2022
Baten		
Opbrengst programmabladen	22.209	23.434
Barteringbaten	80	158
Som der bedrijfsopbrengsten	22.289	23.592
Lasten		
Lasten personeel in loondienst	4.824	4.692
Lasten personeel niet in loondienst	281	275
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	10.655	11.111
Afschrijvingen op materiële vaste activa	28	18
Barteringlasten	80	158
Overige lasten	1.959	2.195
Som der bedrijfslasten	17.827	18.449
BEDRIJFSRESULTAAT	4.462	5.143
Financieel resultaat	55	15-
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	4.517	5.128
Vennootschapsbelasting	8-	7-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	4.509	5.121

Bovenstaande exploitatierekening is een totaal van de Programmabladen en als volgt onder te verdelen:

1. AVROBode	1.426	1.462
2. TV Film	620	674
3. Televizier	191	307
4. TVZ.nl	11	13-
5. TrosKompas	1.956	2.255
6. TV Krant	261	401
7. Radar+	44	35
Totaal Programmabladen conform cluster 3	4.509	5.121

TOELICHTING VII

EXPLOITATIEREKENING 2023 Deelnemingen

TOTAAL

	Totaal 2023	Totaal 2022
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
<i>Som der bedrijfsopbrengsten</i>	-	-
Lasten		
<i>Som der bedrijfslasten</i>	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	-	-
<i>Financieel resultaat</i>	106-	13
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	106-	13

Bovenstaande exploitatierekening is een totaal van de Deelnemingen en is als volgt onder te verdelen:

1. AKN CV	106-	13
	106-	13

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2023 Cluster 1 en 7

TOTAAL

	Totaal 2023	Totaal 2022
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	2.636	2.061
Som der bedrijfsopbrengsten	2.636	2.061
Lasten		
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	61	174
Som der bedrijfslasten	61	174
BEDRIJFSRESULTAAT	2.575	1.887
<i>Financieel resultaat</i>	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	2.575	1.887

Bovenstaande opstelling is een totaal van de overige clusters en als volgt onder te verdelen:

1. De exploitatie van onverkort media-aanbod (cluster 1) zie verdere uitsplitsing pagina 44	1.799	1.391
2. Het op de markt brengen van overige producten (cluster 7) zie verdere uitsplitsing pagina 45	776	496
	2.575	1.887

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2023 Cluster 1 en 7

De exploitatie van onverkort media-aanbod of publieke formats
buiten de publieke media-opdracht (1)

	Totaal 2023	Totaal 2022
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	1.860	1.565
Som der bedrijfsopbrengsten	1.860	1.565
Lasten		
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	61	174
Som der bedrijfslasten	61	174
BEDRIJFSRESULTAAT	1.799	1.391
<i>Financieel resultaat</i>	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	1.799	1.391

Bovenstaande opstelling is een totaal van cluster 1 en als volgt
onder te verdelen:

1. Sales Beeld & Geluid	316	251
2. Royalties verkoop DVD/CD's	117	38
3. Verkoop uitzendrechten/formats/beeldmateriaal/beeldbank	1.280	1.028
4. Verkoop van fragmenten	86	74
	1.799	1.391

TOELICHTING VIII

EXPLOITATIEREKENING 2023 Cluster 1 en 7

Het op de markt (laten) brengen van overige producten of diensten;
overig (beleggingen, kabelgelden, Sekam, Videma, etc.) (7)

	Totaal 2023	Totaal 2022
(bedragen in € x 1.000)		
Baten		
Opbrengst overige nevenactiviteiten	776	496
Som der bedrijfsopbrengsten	776	496
Lasten		
Facilitaire lasten (exclusief afschrijvingen)	-	-
Som der bedrijfslasten	-	-
BEDRIJFSRESULTAAT	776	496
Financieel resultaat	-	-
EXPLOITATIERESULTAAT na overdracht en belastingen	776	496

Bovenstaande opstelling is een totaal van cluster 7 en als volgt
onder te verdelen:

1. Videma/Sekam-vergoeding	440	420
2. Opbrengsten panden niet aan de bedrijfsuitoefening dienstbaar	-	-
3. Royalties/verkopten producten m.b.t. programma's	16-	17
4. Kabelgelden via producenten	352	59
	776	496

TOELICHTING IX

VERKLARING GOVERNANCE EN INTERNE BEHEERSING

Teneinde de jaarrekening zinvol te kunnen interpreteren, verschaft het bestuursverslag conform RJ 400.108 informatie over de (omroep)vereniging AVROTROS.

Conform RJ 400.122 is in het bestuursverslag ook informatie opgenomen over de toepassing van de Governancecode Publieke Omroep 2018, die fungeert als gedragscode. Het bestuursverslag voldoet aan de specifieke voorschriften van Principe 7 van de Governancecode Publieke Omroep 2018.

Principe 7 betreft de openbare verantwoording door het bestuur en de raad van toezicht van AVROTROS van hun functioneren.

Principe 7 is door de Raad van Bestuur van de NPO op grond van het bepaalde in artikel 2.3, tweede lid, van de Mediawet 2008, juncto artikel 2.10, tweede lid, aanhef en onder c, en artikel 2.60, eerste lid, bindend vastgesteld voor de landelijke publieke media-instellingen.

Het bestuursverslag voldoet ook aan de beleidsregels van het Commissariaat voor de Media van 26 september 2017 ten aanzien van de governance en interne beheersing van de NPO, de RPO en de landelijke en regionale publieke media-instellingen (Staatscourant, 12 oktober 2017, nummer 57731).

Ondertekening van de jaarrekening

Hilversum, 3 april 2024

De Statutaire Directie

N.J.T. Zimmerman, Algemeen directeur

N. van 't Hooft, Zakelijk directeur

B.W.F. Barnas, Mediadirecteur

De Raad van Toezicht

C.R.B. Menso, voorzitter

H. Bais, vicevoorzitter

Overige gegevens

Statutaire regeling betreffende de bestemming van het resultaat

De statuten van de Vereniging bepalen dat het resultaat vastgesteld wordt door de Verenigingsraad.

Het voorstel, zoals opgenomen bij de toelichting op het eigen vermogen zal aan de Verenigingsraad op 20 april 2024 worden voorgelegd ter vaststelling.

Vooruitlopend op dit besluit is deze verdeling in de balans per 31 december 2023 verwerkt.

Overige gegevens

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen verklaring.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de directie en de raad van toezicht van AVROTROS

Verklaring over de jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel:

- geeft de jaarrekening van AVROTROS ('de vereniging') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de vereniging op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022 en Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW'); en
- voldoen de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022.

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023 van AVROTROS te Hilversum gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige exploitatierekening over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, Titel 9 Boek 2 BW.

NLE00023201.1.1

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam

T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponereerd bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoordelijkheid Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van AVROTROS zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in AVROTROS en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop de directie inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van toezicht toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de gedragscode en de klokkenluidersregeling en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen.

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van de directie, afdeling financiën en de raad van toezicht of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van frauderisico's.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<p>Risico dat de directie interne beheersingsmaatregelen kan doorbreken</p> <p>In zijn algemeenheid bevindt de directie van een organisatie zich in een unieke positie waardoor zij in staat is interne beheersmaatregelen te doorbreken die effectief lijken te werken. Hierdoor is de directie in staat de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze overzichten op te stellen.</p> <p>Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de directie met betrekking tot:</p> <ul style="list-style-type: none">• Journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt.• Schattingen.• Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. <p>Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van de directie.</p> <p>AVROTROS heeft geen winstoogmerk. Het resultaat van de vereniging wordt verwerkt in het Reserve Media Aanbod (RMA). Indien de reserve hoger is dan het maximum wordt het meerdere verantwoord als 'Overgedragen Reserve Media Aanbod (ORMA)'. Deze post staat ter beschikking van de NPO en kan ingezet worden in de programmering van het opvolgende jaar of teruggevorderd worden door de NPO.</p>	<p><i>De omzet te laag verantwoord (volledigheid) en/of omzet in een latere periode dan het boekjaar te verantwoord (afgrenzing)</i></p> <p>Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en de omzetverantwoording.</p> <p>Wij hebben onze controle hoofdzakelijk gegevensgericht ingestoken.</p> <p>Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende omzetboekingen in het boekjaar te identificeren.</p> <p>Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en volledigheid van de omzetverantwoording.</p> <p><i>Kosten te vroeg verantwoord (afgrenzing) of fictieve kosten op te nemen (bestaan), bijvoorbeeld door de vorming van onterechte verplichtingen en/of voorzieningen</i></p> <p>Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en inkopen. Ten aanzien van het inkoopproces hebben wij ook de effectieve werking van deze maatregelen getoetst.</p> <p>Wij hebben data-analyses uitgevoerd om afwijkende kostenboekingen in het boekjaar te identificeren en hebben specifieke gegevensgerichte werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het vaststellen dat deze kostenboekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke inkopen en afgenomen diensten in het betreffende boekjaar.</p>

Op 31 december 2023 is de RMA voor AVROTROS lager dan het gemaximeerde bedrag. Om te voorkomen dat het maximum wordt overschreden kan druk op de organisatie bestaan om het financiële resultaat te sturen door:

- De omzet te laag verantwoorden (volledigheid) en/of omzet in een latere periode dan het boekjaar te verantwoorden (afgrenzing).
- Kosten te vroeg verantwoorden (afgrenzing) of fictieve kosten op te nemen (bestaan), bijvoorbeeld door de vorming van onterechte verplichtingen en/of voorzieningen.

Wij hebben op basis van deelwaarnemingen de ontvangen goederen of diensten en transactiepreizen die ten grondslag liggen aan deze kostentransacties getoetst aan de hand van de onderliggende overeenkomsten, facturen en/of geldbetalingen.

Per jaareinde hebben wij specifieke werkzaamheden uitgevoerd om mogelijke materiële verschuivingen van kosten van ontvangen goederen of diensten in het volgende boekjaar naar het huidige boekjaar te identificeren.

Wij hebben specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van overlopende posten. Wij hebben in het bijzonder aandacht gehad voor het inherente risico van mogelijke vooringenomenheid van de directie bij schattingen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van de afgrenzing en het bestaan van de kosten.

Significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening

Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing.

Wij hebben op basis van deelwaarnemingen de rechtmatigheid van de uitgaven getoetst aan de hand van de onderliggende overeenkomsten, facturen, geldbetalingen en, indien van toepassing, de aanbestedingsprocedure.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen dat de bestedingen niet rechtmatig zijn.

Het risico dat de bestedingen niet rechtmatig zijn

De landelijke publieke media-instellingen leggen op grond van artikel 2.171, eerste tot en met derde lid, Mediawet 2008, financiële rekening en verantwoording af aan het Commissariaat voor de Media over de financiële rechtmatigheid van de uitgaven.

De vergoeding door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ('OC&W') voor het media-aanbod dient uitsluitend te worden gebruikt voor de uitvoering van de publieke media-opdracht, tenzij de wet anders heeft bepaald.

Op basis van onze risico-inschatting en uitgaande van de veronderstelling dat er bij financiële rechtmatigheid van de uitgaven frauderisico's bestaan, achten wij de kans op het doen van onrechtmatige bestedingen aanwezig. Wij achten dit risico specifiek aanwezig voor het bestaan en de rechten en verplichtingen van de bestedingen.

Daarnaast zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormt voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

De continuïteit van AVROTROS is afhankelijk van de jaarlijkse vergoeding door het ministerie van OC&W. De hoogte van de vergoeding wordt bepaald door de kaders in de concessie- en erkenningsperiode 2022-2026, door de afspraken binnen het Nederlandse kabinet en de Miljoenennota. Naast de vergoeding door het ministerie van OC&W heeft AVROTROS ook eigen inkomsten en financiële buffers.

De directie heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden van AVROTROS voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening. Hierbij is verondersteld dat de jaarlijkse vergoeding door het ministerie van OC&W in die periode wordt gecontinueerd.

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de directie te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de directie alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden, de directie bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Wij hebben hierbij onder andere aandacht besteed aan de meerjarenbegroting waar de liquiditeitsprognose in is opgenomen.
- Nagaan of de directie gebeurtenissen of omstandigheden heeft geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de vereniging om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's). In onze evaluatie betrekken wij informatie die publiek bekend is ten aanzien van de financiering van de AVROTROS.
- Evalueren van de begrote operationele resultaten en daaraan gerelateerde kasstromen voor de periode van tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening rekening houdend met prijsontwikkelingen in de markt, ontwikkelingen in de programmering en onze kennis uit de controle.
- Analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van de bedrijfsactiviteiten is gewaarborgd.
- Inwinnen van inlichtingen bij de directie over haar kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de directie verrichte continuïteitsbeoordeling.

Naar aanleiding van onze werkzaamheden concludeerden wij dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is en, op basis van de verkregen controle-informatie, er geen onzekerheid van materieel belang met betrekking tot gebeurtenissen of omstandigheden bestaat die gereede twijfel kan doen ontstaan over de mogelijkheid van de vereniging om haar continuïteit te handhaven.

Verklaring over de in het financieel jaarverslag opgenomen andere informatie

Het financieel jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het financieel jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022 is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW en de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van de directie en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022;
- een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude; en voor
- de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties.

Dit laatste houdt in dat de totstandkoming van deze bedragen in overeenstemming dient te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022. In dit kader is het de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de vereniging in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de vereniging te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de vereniging.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 3 April 2024
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door J.E.M. Brinkman RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2023 van AVROTROS

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Publieke Media-instellingen van de Regeling vaststelling Handboek Financiële Verantwoording Landelijke Publieke Media-instellingen, NPO en Ster 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de vereniging.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de vereniging haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.